Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 52 (552) ◆ Субота, 20 березня 1993 року Ціна 15 крб.

ДІАЛОГ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ДЕЛЕГАЦІЙ

Вчора продовжувалась спільна робота парламентських делегацій Росії та України. Вранці вони зустрілись у Верховній Раді, де обговорили як суто парламентські проблеми, так і широке коло питань, що стосуються двосторонніх міждержавних відносин. За результатами цих переговорів Голови Верховних Рад України та Росії І. Плющ та Р. Хасбулатов підписали спільне комюніке. Глава російського парламенту був прийнятий Президентом України Л. Кравчуком.

По закінченні переговорів І. Плющ та Р. Хасбулатов зустрілися з журналістами. На прес-конференції вони висловили задоволення проведеною роботою, виклали спільні позиції щодо розвитку подальших парламентських зв'язків між двома державами.

І. Плющ та Р. Хасбулатов ознайомили журналістів з текстом комюніке, відповіли на запитання журналістів.

Відбулася розмова між Р. Хасбулатовим та Прем'єр-міністром України Л. Кучмою.

Того ж дня делегація російського парламенту відбула з Києва. В Бориспільському аеропорту її проводжали І. Плющ, інші офіційні особи.

КОМЮНІКЕ

про переговори парламентських делегацій Російської Федерації і України

За взаємною домовленістю 19 березня 1993 року в м. Києві проведено переговори парламентських делегацій Російської Федерації і України з широкого кола питань поглиблення двосторонніх відносин.

Делегацію Російської Федерації очолював голова Верховної Ради Росії Р. І. Хасбулатов, делегацію України — Голова Верховної Ради України І. С. Плющ.

Відбулася зустріч Р. І. Хасбулатова з Президентом України Л. М. Кравчуком.

Українська сторона була поінформована про діяльність Верховної Ради Росії, підсумки VIII З'їзду народних депутатів, про роботу Міжпарламентської асамблеї СНД.

Особливу увагу було приділено обговоренню внутрішньополітичної ситуації в обох державах.

Сторони підтвердили свою прихильність парламентаризму як основі демократичного розвитку держав.

Прагнучи повною мірою втілити бажання своїх народів, поважаючи їх вибір як незалежних і суверенних держав розвивати відносини братерської дружби і добросусідства, враховуючи важливе значення співробітництва двох держав, Сторони підтвердили взаємну заінтересованість у використанні міжпарламентського діалогу з метою сприятливого розвитку двосторонніх відносин між Росією і Україною. Керуючись принципами міжнародного права і взаємними інтересами, Сторони підтвердили свою готовність вести переговори на основі вже досягнутих двосторонніх і в рамках СНД домовленостей.

Сторони обговорили хід реалізації раніше підписаних двосторонніх угод, домовились продовжити роботу по створенню правової бази, яка б забезпечила їх реалізацію та розвиток співробітництва.

При обговоренні питань економічного співробітництва особливу увагу Сторони приділили врегулюванню фінансово-валютних та фінансово-кредитних проблем, впорядкуванню міжбанківських відносин та взаєморозрахунків.

Домовились активізувати міжпарламентське співробітництво, ширше використовувати можливості Консультативної Наради Голів Верховних Рад (Парламентів) держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, зв'язки на рівні комітетів та комісій, роботу міжпарламентської Комісії Російської Федерації та України.

Обговорено становище росіян в Україні і українців в Росії, в тому числі питання громадянства, соціального захисту населення в умовах переходу до ринкових відносин.

Розглянуто міжнародні питання, які представляють взаємний інтерес.

Російська сторона висловила задоволення наміром України ратифікувати Договір про СНО-1.

Переговори пройшли в обстановці дружби і взаєморозуміння. Вирішено продовжити конструктивну практику проведення зустрічей парламентських делегацій.

Голова Верховної Ради Російської Федерації, Голова Ради Міжпарламентської Асамблеї країн СНД
Р. І. ХАСБУЛАТОВ

Голова Верховної Ради України
І. С. ПЛЮЩ

м. Київ
19 березня 1993 року

ВРАЖЕННЯ БІЛЯ ТРАПУ

Візит Голови Верховної Ради Росії Р. Хасбулатова до Києва одразу, як тільки про це стало відомо, стрепенув багатьох політиків. Якби візит відбувся раніше, до з'їзду, може, це й не привернуло б такої уваги людей. Але ж у пам'яті ще свіжі московські події...

Отже, що криється за цією поїздкою? Намагання Р. Хасбулатова показати, що нині тільки він, а не хтось інший, представляє Росію в країнах СНД? Прагнення знайти своїх прихильників у найближчих сусідів? А може, це перші його кроки на шляху відновлення Союзу?

Хто знає. Варіанти подібних запитань можна множити й далі. Ясно тільки одне: у політиків подібного рангу випадкових подорожей не буває.

А ось що сказав про свій візит сам Р. Хасбулатов, як тільки спустився з трапу літака після відвідин Білорусі.

— Це робочий візит Голови Верховної Ради Росії до свого колеги. Ми порадимося з різних питань, пов'язаних в основному з нашим становищем, двосторонніми стосунками, поміркуємо, як поліпшити ці зв'язки. Обговоримо також проблеми СНД...

— А що ви скажете на те, — запитали ми спікера російського парламенту, — що деякі політики підозрюють, що ви хочете експортувати російські події в Київ?

— Ну що ви, — відповів Р. Хасбулатов. — Ще до початку з'їзду я оголосив, що після його роботи я здійсню вояж в країни СНД. Справа в тому, що через внутрішню зайнятість я не можу повноцінно здійснювати функції, зв'язані з роботою міжпарламентської асамблеї, і треба поїздити, порадитися.

Відповідь вичерпна й одночасно дипломатично завуальована. Справжні наміри глави російського парламенту розкриються під час офіційних зустрічей у Верховній Раді України.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ,
парламентський оглядач.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗВЕРНЕННЯ

Прем'єр-міністра України Л. Д. Кучми до хліборобів, трудівників села, до всіх громадян України

Дорогі співвітчизники!

Шановні друзі!

Дуже хотілося б, щоб подібні наші зустрічі — на виробництві, на ланах, телебаченні тощо — стали регулярними і завжди відбувалися у доброзичливій обстановці, по-діловому, щоб не завжди весь час поглинали ті важкі турботи, які тиснуть сьогодні на наших людей, на нашу країну. Старатимусь, щоб цей час настав якнайшвидше.

На жаль, сьогодні звернутися до вас мене змушує ситуація, що склалася в сільському господарстві і в цілому в агропромисловому комплексі України. Це зараз найбільше турбує уряд, мене, як його керівника, весь наш народ.

Все своє свідоме трудове життя я віддав промисловості, як кажуть, заводу та місту, добре знаю його турботи, ціную і шаную працю його людей.

(Закінчення на 6-й стор.).

Увага до ветеранів

Як повідомила прес-служба Президента України, 18 березня відбулася зустріч Леоніда Макаровича Кравчука з представниками Ради ветеранів війни, праці, Збройних Сил та органів правопорядку. В ході конструктивної бесіди обговорено ряд важливих питань, зокрема щодо святкування 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, 50-річчя визволення України та Києва від гітлерівських загарбників. Велику увагу було приділено проблемам поліпшення соціально-побутових умов життя ветеранів, у зв'язку з чим Президент України дав відповідні доручення.

НЕ ОБІЙШЛОСЯ І БЕЗ...

Без кого? Як їх назвати? Назви так, як того заслуговують, то скажуть: ображаєте народ... Отож визначення дайте самі, шановний читачу, а ми лише повідомимо: вчора, коли у Верховній Раді України йшли переговори делегацій парламентів України і Росії, перед будинком ВР зібралася група людей (чоловік 50—60) з різного роду образливими плакатами. І на адресу Руслана Хасбулатова, і на адресу Івана Плюща.

Не будемо їх цитувати, щоб не тиражувати ті написи. Скажемо лише, що ображалося що завгодно, в тому числі й національність Хасбулатова.

Кожен з нас може як завгодно ставитися до особи Голови російського парламенту. І навіть протестувати проти його приїзду до Києва. Але цивілізованими методами. Хоча що поганого в тому, що зустрілися Голови парламентів двох сусідніх держав — їй Богу, не знаємо. Жодна нормальна людина того не знає. Та коли ті протести виливаються в образливих, ганебних а першу чергу для України написах — має діяти міліція. Вона ж чомусь не діяла, тільки походжала біля тієї групи людей. Звідки така лояльність? Чи комусь вигідно продовжувати плутати демократію з вседозволеністю, з хуліганськими по суті виходками?

Вл. інф.

Обговорено основні напрями зовнішньої політики

18 березня на пленарних засіданнях Верховної Ради України розглянуто питання про основні напрями зовнішньої політики України. З доповіддю виступив міністр закордонних справ України А. М. Зленко. В обговоренні взяли участь 25 народних депутатів.

У доповіді та виступах було викладено концептуальні основи зовнішньої політики України, визначено завдання поступового становлення України як впливової європейської держави, спроможної забезпечувати добробут народу і здатної виконувати роль одного з реальних гарантів стабільності в Європі. При цьому підкреслювалось, що зовнішня політика України має бути спрямована на утвердження і розвиток її як незалежної демократичної держави, забезпечення стабільності її міжнародного становища, збереження територіальної цілісності держави та недоторканності її кордонів, включення національного господарства у світову економічну систему, захист прав і інтересів громадян України за кордоном, а також створення умов для підтримання контактів з зарубіжними українцями і вихідцями з України.

Виходячи з цих головних засад і враховуючи національні інтереси, українська зовнішня політика здійснюється у чотирьох головних сферах: двосторонні відносини, європейське регіональне співробітництво, співробітництво в рамках Співдружності Незалежних Держав, участь в ООН та інших міжнародних організаціях.

У двосторонніх відносинах склалися такі найважливіші напрями: прикордонні держави, інші західні держави, географічно близькі держави, держави Азії, Азіатсько-Тихоокеанського регіону, Африки і Латинської Америки.

Зважаючи на особливості історичного розвитку і специфіку геополітичного положення України, на сучасному етапі українсько-російські відносини домінують у комплексі пріоритетів зовнішньої політики.

У європейському регіональному співробітництві, наголошувалось на сесії, головним напрямом є співпраця з регіональними та трансатлантичними структурами. При цьому виголошене Україною прагнення до набуття в майбутньому позаблокового і нейтрального статусу не є і не може бути курсом на ізоляцію і не виключає широкого співробітництва з будь-якими державами та міжнародними організаціями, у тому числі і військово-політичними.

Принциповим підходом України до розвитку співробітництва в рамках СНД є впровадження цивілізованих форм розвитку інтеграційних процесів, які повинні сприяти стабілізації економіки країн-учасниць і забезпечувати умови для якнайшвидшого входження України, як і інших держав СНД, в європейську і світову економічну систему.

Було відзначено, що головним підсумком зовнішньополітичної діяльності є утвердження України як суверенної держави, повноправного члена світового співтовариства. Вдалося забезпечити прорив у розбудові активних стосунків з сусідніми державами, республіками колишнього СРСР, США і Канадою, більшістю провідних західноєвропейських країн, держав Центральної і Східної Європи та іншими.

Аналізуючи результати міжнародної діяльності, доповідач і учасники обговорення наголошували, що економічні переваги співпраці з іншими країнами могли бути більш відчутними, але на перешкоді стали вагомі чинники як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Для виправлення становища і підвищення ефективності міжнародних економічних зв'язків необхідно прискорити проведення внутрішніх економічних реформ. Економіка залишається найвищим пріоритетом як у розбудові державності, так і у зовнішній політиці України.

Значну увагу було приділено аналізу стосунків з країнами СНД. При цьому наголошувалось, що позиція України залишається незмінною, а майбутнє СНД вбачається не в конфедерації, а у створенні динамічного і гнучкого механізму переговорів, консультацій і контактів з метою побудови якісно нового економічного співробітництва.

Позитивним здобутком зовнішньополітичної діяльності України було названо те, що за минулий рік вдалося вирішити одне з найважливіших завдань — безпосередньо включитися у загальноєвропейське співробітництво та діяльність інших європейських структур, а також активізувати участь України в універсальних міжнародних організаціях.

Відзначалось також, що Україні вдалося забезпечити першочергові зовнішні потреби національної безпеки, яка будувалась у двох напрямках: участь у загальних механізмах міжнародної безпеки та створення надійних внутрішніх гарантій національної безпеки. У зв'язку з цим особливої ваги набуває питання про ратифікацію Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь та приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. У Верховній Раді йде грунтовна підготовка до їх розгляду.

У доповіді А. М. Зленка та виступах народних депутатів йшлося про необхідність належного забезпечення зовнішньої політики відповідними матеріальними ресурсами. Україна, яка за короткий історичний час здобула кредит міжнародної довіри і утверджується в світі як миролюбна і сильна європейська держава, потребує розвиненої, організованої, матеріально забезпеченої і авторитетної дипломатичної служби, зокрема, вказувалося на необхідність невідкладного вирішення Кабінетом міністрів питання про виділення приміщення Міністерству закордонних справ.

Під час обговорення було внесено конкретні пропозиції щодо поліпшення роботи зовнішньополітичного відомства України та його зарубіжних представництв.

Верховна Рада ухвалила в першому читанні проект Основних напрямків зовнішньої політики України і доручила постійним комісіям разом з Кабінетом міністрів доопрацювати цей документ і внести його на розгляд сесії.

Прес-центр Верховної Ради України.

УКАЗ
Президента України

Про присвоєння військового звання

Присвоїти військове звання генерал-лейтенанта гвардії генерал-майору гвардії **Кухарцю** Володимиру Олексійовичу — командуючому Національною гвардією України.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
18 березня 1993 року

УГОДУ ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

між Україною і Румунією підписали днями міністри культури двох держав — Іван Дзюба і Михай Голу. Документ передбачає встановлення широких взаємообмінів між діячами літератури та мистецтва, книговидавцями, творчими спілками, виконавськими колективами на 1993—1994 роки. Визначено, що з метою збереження культурної ідентичності сторони координуватимуть свої зусилля, спрямовані на підтримку румунської меншини в Україні і української — в Румунії. Будуть проведені фольклорні фестивалі.

Ухвалили. Хто радий, хто — не дуже

Як відомо, 18 березня цього року відбулося закрите пленарне засідання Верховної Ради України, під час якого депутати в першому читанні затвердили «Основні напрями зовнішньої політики України». Депутати домовилися не коментувати хід і наслідки обговорення, але своє ставлення до того, що відбувалося в стінах парламенту, висловили.

Анатолій ЗЛЕНКО, міністр закордонних справ України:

— Я дуже радий, що Верховна Рада зосередила увагу на розгляді питань зовнішньої політики, що настав такий момент у роботі парламенту і це питання постало на порядку денному. Це перше. Друге: я радий тому, що сьогодні багато депутатів виступили з конструктивною критикою, з конкретними пропозиціями, і все це свідчить про те, що є зацікавленість у спільній роботі по виробленню незалежної зовнішньої політики України. І третє: я радий, що представлений документ пройшов у першому читанні, і, дай Боже, ми будемо спільно працювати. А міністерство врахує всі пропозиції депутатів, від яких, зрештою, залежатиме доля готового документа.

Сергій ГОЛОВАТИЙ:

— Чому ухвалили тільки в першому читанні?

— Ви знаєте, це було закрите засідання, тому ви можете не одержати тієї інформації, яку хочете. А ухвалили тому, що, мабуть, було досить депутатів, щоб натиснути по дві, три, чотири кнопки. Я вам так скажу: те, що робиться в парламенті, то є маразм. Тому що затверджувати основні напрями зовнішньої політики парламентом — це не є мудро. До «Основних напрямів» більшість депутатів за своєю традиційною партійною психологією ставляться як до колишніх «Основних напрямів розвитку народного господарства», типу директив, документів, де має бути вписано, що й коли має бути здійснено. Зовнішня політика робиться інакше, і парламент, якщо він парламент, має відношення до зовнішньої політики тільки в двох аспектах: в міжпарламентських зв'язках і контролі за здійсненням зовнішньої політики виконавчими структурами.

Під час того, що відбувалося, просто хотіли звести рахунки. Дуже мало хто говорив про зовнішню політику. Більшість з тих, хто добивався обговорення цього питання в парламенті, це в основному проросійські і прокомуністично настроєні сили, які хотіли звести рахунки в першу чергу з Павличком і Богданом Горинем.

А друге питання, що їх зацікавило — це бажання змінити курс України щодо СНД. Це основні цілі, які ставила ця команда під приводом обговорення і затвердження «Основних напрямів». У Конституції в нас є речення про те, що визначення основних засад зовнішньої політики — це виключна прерогатива Верховної Ради. Це положення залишилося від радянської системи, коли були Ради і в їхній виключній компетенції було все, коли не було розподілу влад.

Олександр ЧАРОДЄЄВ:

— Навіщо потрібно було робити це засідання закритим?

— Нічого таємного на засіданні не було, окрім побоювань, що окремі депутати можуть допустити безтактні вислови на адресу тієї чи іншої сторони, тієї чи іншої позиції. Але з огляду на засідання навіть цього не було. Одне засмучує: саму цю концепцію ухвалювали депутати, які дуже погано з нею ознайомилися. Адже тільки за день до цього передали по одному екземпляру документа в комісії, і багато з депутатів елементарно не прочитали його. Тобто вони послухали доповідь міністра Зленка, його гіпнотично-заспокійливі вислови і зробили свій висновок. Жодний з промовців її практично не підтримував, навпаки — вважали, що над нею ще треба працювати. Але, можливо, міністр зумів усіх умовити прийняти документ у першому читанні.

У ньому цілу низку розділів треба було змінити економічними обгрунтуваннями нашої вигоди в тих чи інших регіонах. Дуже слабкий розділ про дії України як морської держави, досить погано опрацьована наша позиція щодо СНД.

— А яке ставлення до СНД в документі?

— Те, що й на сторінках газет: що СНД — це тимчасове утворення, що наша перспектива у входженні в Європу і нема врахування наших витрат або зиску, якщо ми будемо залишатися в СНД. Одне слово, я не можу сказати, що це погана концепція, що це система орієнтирів, на які орієнтувався Зленко. А хто в нас визначає орієнтири? Тому їх має визначати парламент, єдиний плюралістичний орган в Україні, і треба враховувати всі погляди.

— А ви вважаєте доповідь міністра Зленка слабкою?

— Я вважаю, що він усе змалював у рожевішому світлі, ніж це потрібно, наші завоювання в зовнішній політиці. Він не мав достатнього економічного обгрунтування і грішив пафосом хуторянства: було приділено багато сторінок тому, чому ми хочемо, приміром, у НАТО, НБСЄ, кудись у Париж, Прагу, Брюссель, а наші найближчі сусіди залишилися поза увагою. Для України як держави, можливо, вигідніше мати зв'язки з Півднем, ось Жириновського вважають клоуном, а він правильно каже: на Півдні продовольство, там товари, які нам потрібні. Можливо, й клоун, але думки правильні в ньому є.

Записав Володимир СКАЧКО.

СЕКРЕТ ДЛЯ ПРОКУРОРА

Здається, на Прикарпатті вирішили зайнятися не лише дрібними злодюжками, а й розпочали вилов «крупної риби». Вже заарештовано керуючих Надвірнянським комерційним та Коломийським ощадним банком. Десятого березня затримано (а через два дні прокурор Івано-Франківська дав санкцію на арешт) начальника Івано-Франківського обласного управління ощадбанку Євгена Сохана. У нього вилучено 8 телевізорів, 2 відеомагнітофони, 5 радіостанцій, 9 комп'ютерів, 3 газових пістолети — все зарубіжного виробництва. Список цей доповнюють 2 автомобілі, сотні тисяч російських рублів, американські долари та багато чого іншого на сотні мільйонів карбованців.

Прокурор області Микола Андріуца вирішив взяти справу під особистий контроль. Однак пропозиція створити оперативну групу з розслідування за участю працівників прокуратури і міліції раптом наштовхнулася на протидію з боку обласного управління внутрішніх справ під керівництвом генерал-майора Панькова. Більше того, керівництво УВС не дозволило прокуророві області навіть ознайомитися з ходом слідства. М. Андріуца звернувся у Генеральну прокуратуру України, після чого до Івано-Франківська прибув начальник слідчої частини Генеральної прокуратури Олег Литвак, який, до речі, свого часу працював у групі Гдляна.

Однак до УВС теж прибула підмога з Києва в особі семи вищих чинів Міністерства внутрішніх справ України. Начальника слідчої частини прокуратури України О. Литвака так і не допустили до ознайомлення з ходом слідства. Пробувши два дні в Івано-Франківську, він ні з чим повернувся до Києва...

Таємниць у цій справі є, мабуть, чимало. А поки що напрошується принаймні одне запитання: органи внутрішніх справ ревно відтручують прокуратуру від розслідування тільки через небажання ділити лаври чи, може, з якихось інших причин?

Василь ТУГЛУК, парламентський оглядач «Голосу України».

(Телефоном з Івано-Франківська).

ПЕНСІЇ: КОМУ Й СКІЛЬКИ

Юридична консультація

Автори значної частини листів, що надходять до газети, є пенсіонери. Це й зрозуміло. Сьогоднішні процеси в економіці найбільше зачіпають саме їх. Їхні посади скорочують в першу чергу. Пенсії, розмір яких порівняно з нинішніми цінами сміховинний, нараховують і перераховують з великим запізненням. Це пояснюється насамперед надмірним навантаженням відділів соціального захисту населення (раніше — відділи соціального забезпечення). Спробуйте разом з нами нарахувати собі пенсію, і ви зрозумієте, що це непроста річ. А такі розрахунки необхідно зробити щодо кожної справи. Сьогодні багато які відділи соцзахисту не приймають пенсіонерів, бо перераховують пенсії. І тому багато людей шукають відповіді на запитання: який же розмір пенсії має отримувати, на що може розраховувати! І де про все це можна дізнатися! Ці проблеми хвилюють В. Ченулаєву з Харківської області,. А. Наенко з Київської області, В. Осадчева з Одеської області, А. Войтенка з Києва та багатьох інших наших читачів. Публікуючи консультацію, редакція робить спробу допомогти нашим читачам знайти відповідь на ці запитання.

Чинне законодавство передбачає чотири види трудових пенсій: за віком, інвалідністю, у разі втрати годувальника та за вислугою років.

Найпоширенішим видом трудових пенсій є пенсії за віком. Їх призначають чоловікам після досягнення 60-річного віку й стажем роботи не менше як 25 років, жінкам — після досягнення 55 років. Ці пенсії призначають у розмірі 55 відсотків заробітку, причому за кожен повний рік, відпрацьований понад 20 та 25 років, відповідно для жінок та чоловіків, пенсію підвищують на один відсоток заробітку. Розмір пенсії за віком, нарахований згідно з вказаним порядком, не може перевищувати 75 відсотків заробітку. Наприклад: Микола Костенко має 40 років трудового стажу, його пенсія буде обчислена в розмірі: за 25 років — 55 відсотків і за 15 років — ще 15 відсотків. Разом 70 відсотків середньомісячного заробітку.

Разом з тим для працівників, зайнятих на роботах, що передбачені списком № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників, які дають право на пільгове пенсійне забезпечення, законодавство встановлює, що максимальний розмір пенсії може становити 85 відсотків заробітку. При цьому такий розмір пенсії можливий лише за наявності **повного** «шкідливого» стажу, тобто не менш як 10 років для чоловіків та 7,5 року для жінок. А в разі, коли повного стажу такої роботи нема, пенсію збільшують за кожен відпрацьований рік на один відсоток, але в межах 75 відсотків від заробітку. Наприклад, пенсія працівника з 40-річним загальним трудовим стажем (з яких 15 років «шкідливого») становить за 40 років 70 відсотків і за 15 років «шкідливого» стажу — 15 відсотків, разом 85 відсотків. А розмір пенсії його напарника з 36-річним загальним трудовим стажем (з яких 7 років «шкідливого») становить: за 36 років — 66 відсотків і за 7 років «шкідливого» стажу — 7 відсотків, разом — 73 відсотки заробітку. Для правильного встановлення розміру пенсії нам залишається обчислити середній заробіток. Як це зробити?

I. ОБЧИСЛЕННЯ ПЕНСІЙ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДО 1 СІЧНЯ 1992 РОКУ

Для пенсій, нарахованих до 1992 року, з метою осучаснення заробітку постановою Кабінету міністрів України № 395 від 20 липня 1992 року введено коефіцієнти коригування зарплати за відповідні роки. Зарплату, отриману за відповідний рік, перемножують на такі коефіцієнти:

до 1970 року включно — 8,73

за 1971 рік — 8,48
за 1972 рік — 8,25
за 1973 рік — 8,02
за 1974 рік — 7,82
за 1975 рік — 7,53
за 1976 рік — 7,19
за 1977 рік — 7,04
за 1978 рік — 6,88
за 1979 рік — 6,76
за 1980 рік — 6,48
за 1981 рік — 6,37
за 1982 рік — 6,16
за 1983 рік — 6,06
за 1984 рік — 5,93
за 1985 рік — 5,78
за 1986 рік — 5,62
за 1987 рік — 5,43
за 1988 рік — 5,03
за 1989 рік — 4,62
за 1990 рік — 4,05
за перше півріччя 1991 року — 3,29

за друге півріччя 1991 року — 2,5.

Далі одержану суму ділять на 12, якщо пенсія призначалась до 1992 року за останній рік роботи; на 24 — якщо було проведено перерахунок пенсії за два роки; на 60 — якщо пенсія призначалася або перераховувалася із заробітку за 5 років. Наприклад, Костенко у 1986 році здійснив перерахунок своєї пенсії із заробітку за останні 2 роки роботи. У 1982 році заробіток становив 250 карбованців щомісяця. Тому перемножуємо 250 карбованців на кількість місяців у році: 250×12=3000 карбованців. Одержаний результат перемножуємо на коефіцієнт, вказаний в таблиці (див. вище): 3000×6,16 (коефіцієнт за 1982 рік)=18480. Те саме робимо і з другим роком, узятим для перерахунку пенсії. Наприклад, заробіток Костенка у 1983 році становив щомісяця 260 карбованців. Отже, 260×12=3120×6,06 (коефіцієнт таблиці) = 18907. Тепер сумуємо отриманий у 1982 і 1983 роках заробіток і ділимо на 24 місяці (оскільки розрахунок робимо за два роки): 18480+18907=37387:24=1558 купонів. Отже середній заробіток становить 1558 купонів.

Визначивши стаж роботи і обчисливши середній заробіток, ми можемо перерахувати розмір пенсії. Після цього для обчислення розміру пенсії за станом на 1 жовтня 1992 року відповідно до Указу Президента України від 27 грудня 1991 року і постанови Кабінету міністрів України № 296 від 1 червня 1992 року пенсію перемножуємо відповідно на коефіцієнти 2 та 1,81 (разом 2×1,81=3,62). Наприклад, середній заробіток Костенка становить 1558 купонів, стаж роботи — 40 років. Як вказувалося раніше, Костенко має право на одержання пенсії розміром 70 відсотків від середнього заробітку, тобто розмір пенсії становить 1090,60 купона. Після чого ця сума має бути перемножена на коефіцієнт 3,62 (згідно з Указом Президента України та постановою Кабінету міністрів України). Вийде 3947,97 купона.

Законодавством встановлено, що максимальний розмір пенсії не може перевищувати трьох мінімальних пенсій за віком, а в разі наявності повного «шкідливого» стажу роботи — чотирьох мінімальних пенсій за віком. Тому у нашому прикладі розмір пенсії становить 2400 купонів (800 (мінімальний розмір пенсії) ×3) на 1 жовтня 1992 року.

У зв'язку з введенням нового мінімального розміру зарплати та пенсії з 1 листопада 1992 року в 2300 купонів і наступним його збільшенням до 4600 з 1 січня 1993 року, розмір пенсії за станом на 1 жовтня 1992 року перемножуємо на коефіцієнт 2,875 (на листопад 1992 року) і 2,0 (на січень 1993 року). У нашому прикладі це виглядатиме так: 2400×2,875=6900×2,0=13800 купонів. Це розмір пенсії, котру має отримувати пенсіонер з 1 січня 1993 року.

II. РОЗРАХУНОК ПЕНСІЇ З 1 СІЧНЯ 1992 РОКУ (БЕЗ УРАХУВАННЯ ЗАРОБІТКУ ЗА 1992 РІК)

У зв'язку зі збільшенням з 1 січня 1992 року мінімального розміру пенсій за віком до 442 купонів, законодавство встановлює новий порядок призначення пенсій після 1 січня 1992 року.

У самій процедурі нарахування пенсій змінюється тільки порядок розрахунку заробітку. Процентне ж співвідношення до розмірів заробітку, залежно від стажу і умов роботи, залишається незмінним.

Постановою Кабінету міністрів України № 395 від 20 липня 1992 року «Про додаткове коригування рівнів державних пенсій» вводиться така таблиця коефіцієнтів:

до 1970 року включно — 4,37

за 1971 рік — 4,24
за 1972 рік — 4,13
за 1973 рік — 4,01
за 1974 рік — 3,91
за 1975 рік — 3,77
за 1976 рік — 3,6
за 1977 рік — 3,52
за 1978 рік — 3,44
за 1979 рік — 3,38
за 1980 рік — 3,24
за 1981 рік — 3,19
за 1982 рік — 3,08
за 1983 рік — 3,03
за 1984 рік — 2,97
за 1985 рік — 2,89
за 1986 рік — 2,81
за 1987 рік — 2,72
за 1988 рік — 2,52
за 1989 рік — 2,31
за 1990 рік — 2,03

за перше півріччя 1991 року — 1,65

за друге півріччя 1991 року — 1,25.

Таким чином, зарплата, нарахована за певний рік, множиться на зазначені коефіцієнти і ділиться на 24 (якщо заробіток брався за останні два роки роботи) або на 60 (якщо заробіток брався за будь-які 5 років підряд). На прикладі це виглядатиме так. Костенко подав довідку про зарплату за 1990 і 1991 роки. Зарплата за 1990 рік після множення на відповідний коефіцієнт, зазначений у таблиці, становила 6820,80 карбованця. За I півріччя 1991 року — 3168 карбованців, за II півріччя — 3000 карбованців. Після цього середній заробіток збільшується удвічі відповідно до Указу Президента України від 27 грудня 1991 року і становить: 6820,80+3168+3000 = 12988,80:24=541,20 купона×2=1082 купони.

Отримавши розмір середнього заробітку і визначивши стаж роботи, можемо розраховувати розмір пенсії. Наприклад, середній заробіток Костенка становив 1082 купони, стаж роботи — 40 років (тобто Костенко має право на отримання 70 процентів від середнього заробітку). Значить, розмір його пенсії буде 757,40 купона.

Після цього пенсія, залежно від зростання її мінімального розміру, множиться на 2 — відповідно до Указу Президента України від 27 грудня 1991 року (на 1 січня 1992 року); на 1,81 — відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 1 червня 1992 року (на 1 травня 1992 року); на 2,875 — відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 3 грудня 1992 року (на 1 листопада 1992 року); на 2 — відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 13 січня 1993 року (на 1 січня 1993 року).

За таких розрахунків не слід забувати і про те, що діючим законодавством встановлено максимальний розмір пенсії — не більше трьох мінімальних пенсій за віком (на 1 січня 1992 року — 442 купони × 3=1326 купонів; на 1 травня 1992 року — 800×3=2400; на 1 листопада 1992 року — 2300×3=6900 купонів; на 1 січня 1993 року—4600×3=13800 купонів), а в разі наявності повного «шкідливого» стажу роботи — чотирьох мінімальних пенсій за віком.

Разом з тим звертаємо вашу увагу на те, що відповідно до постанови Верховної Ради України від 6 грудня 1991 року «Про порядок введення в дію Закону України "Про пенсійне забезпечення"» виплата пенсій до 1 липня 1992 року проводилася з її обмеженням двома мінімальними розмірами пенсії за віком (крім пенсій працівникам металургійної, вугільної та інших галузей промисловості й будівництва, підвищені максимальні розміри яких було встановлено раніше, а також пенсій інвалідам Великої Вітчизняної війни).

III. РОЗРАХУНОК ПЕНСІЙ З 1 СІЧНЯ 1992 РОКУ (З УРАХУВАННЯМ ЗАРОБІТКУ ЗА 1992 РІК)

Особливістю розрахунку розміру середнього заробітку є те, що зарплата, одержана за 1992 рік, не коригується. Наприклад, Литвиненко подав довідку про зарплату за 8 місяців 1990 року, 1991 рік і за 4 місяці 1992 року. Зарплата за 1990 і 1991 роки збільшується в порядку, зазначеному в попередньому прикладі, і до коригованої суми зарплати за 1990 та 1991 роки додається фактичний заробіток за 1992 рік (без коригування).

У випадках нарахування пенсії із заробітку, отриманого в 1992 році, пенсія збільшується залежно від місяця звертання по її призначення за такими коефіцієнтами, встановленими постановою Кабінету міністрів України № 17 від 13 січня 1993 року:

1992 рік

січень — 3,62
лютий — 3,48
березень — 3,33
квітень — 3,19
травень — 3,04
червень — 2,78
липень — 2,54
серпень — 2,30
вересень — 2,08
жовтень — 1,87
листопад — 5,12
грудень — 4,41.

IV. РОЗРАХУНОК ПЕНСІЙ З 1 СІЧНЯ 1993 РОКУ

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України № 95 від 9 лютого 1993 року «Про порядок розрахування пенсій, призначених після 1 січня 1993 року», розмір пенсій підвищується залежно від місяця звертання по призначення пенсій на такі коефіцієнти:

1993 рік

січень — 7,75
лютий — 6,11
березень — 5,05
квітень — 4,30
травень — 3,75
червень — 3,33
липень — 2,99
серпень — 2,71
вересень — 2,48
жовтень — 2,28
листопад — 2,12
грудень — 1,98.

При цьому порядок розрахування розміру заробітку і нарахування пенсій залишається тим же.

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
завідувач юридичного сектора «Голосу України».

Продиктовано в номер

ДІАГНОЗ ВСТАНОВИТЬ СУД!

18 березня у Міністерстві охорони здоров'я України відбулася прес-конференція з приводу звинувачень працівників міністерства і особисто міністра Ю. Спіженка у нераціональному використанні валютних коштів на закупівлю ліків і медпрепаратів. «Голос України» також надрукував статтю, яка грунтувалася на матеріалах перевірки контрактів, укладених міністерством з зарубіжними фірмами (17.03.1993 р. «Вибирайте, як помирати»). Перевіркою цього напрямку діяльності міністерства займалася постійна Комісія з питань охорони здоров'я, а потім комісія валютно-кредитної ради Кабінету міністрів. Остання висловила недовіру міністру за переплату і закупівлю препаратів не першочергової потреби.

Міністр же звинуватив комісію у недостатній компетентності і переслідуванні особистих інтересів: громадянин Канади пан Гуцуляк — власник двох десятків аптек, який хоче, щоб закуповували препарати через його фірму, пан Костюк — підсиджує міністра... Але пан Гуцуляк, наскільки відомо, не просто громадянин Канади — він радник українського Кабінету, пан Костюк — академік. На запитання, чи вважає він комісію некомпетентною, міністр заявив: ні, не вважає. Але там потрібні економісти, юристи. І тут же додав, що не знає експертів, висновками яких користувалися члени комісії.

Важко зрозуміти, навіщо була потрібна прес-конференція. Міністр кілька разів повторював, що в комісіях займалися фальсифікацією і «писали плагіат». А потім запропонував провести журналістське розслідування. Вірить, що компетентність журналістів вища, ніж у фахівців? Може, на некомпетентність якраз і розрахунок?

Раціональним, на мою думку, було лише одне: на запитання, чи дискредитує кампанія у пресі по звинуваченню міністра як фахівця і посадову особу, пан Спіженко відповів позитивно. І висловив намір звернутися до суду з позовом за «фальсифікацію і плагіат». Може, хоч це пролле світло на стосунки комісії з міністерством. Шкода лише, що важко знайти незалежних експертів, які б не працювали або в системі міністерства, або колишнього IV управління, підпорядкованого нині Кабінету. Монополія — вона скрізь монополія. І тут без особистих інтересів не обійтись. Тим більше, що працівники міністерства з власних кишень не платять.

Костянтин ПАРИШКУРА.

ОБ'ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ РОЗ'ЄДНАННЯ!

Як уже повідомлялося, у Києві відбувся Всеукраїнський установчий з'їзд багатодітних. Тут багато говорилося про необхідність об'єднання родин, які взяли на себе турботу про поліпшення демографічної ситуації в Україні. Благородна мета, але... до залу довелося пробиратися через кордон збуджених людей, яких не пускали досередини браві хлопчики з УНСО. З'ясувалося, це «не ті» багатодітні, для яких проводиться з'їзд. Ні, не самозванці. Але з іншими поглядами на деяких лідерів, які підготували цей з'їзд.

Хлопці з охорони виявились на висоті: до залу невдоволені «не тими» лідерами не потрапили. Навіть заступництво представника Президента по Києву І. Салія не допомогло. Опинившись перед зачиненими дверима з табличкою «Всеукраїнський з'їзд багатодітних», вони дописали на аркуші паперу «не для багатодітних». Все. Статут нової організації є. Керівні органи обрано. Програмні напрями затверджено. «Ці» остаточно розділилися з «тими». Цікаво, це якось допоможе дітям?

Крісло для гостя

В ГІРСЬКІЙ ПЕЧЕРІ

живе вже рік Микола Тарасенко. Змінювати «прописку» не збирається. Справ ще дуже багато треба переробити в самому собі. Та й не лише це. Власними руками належить звести над печерою храм єднання всіх релігій.

Перший серйозний крок до печери, що неподалік від рідного села в Лутугинському районі Луганської області, Микола зробив у... Нікарагуа.

Закінчив Луганський педінститут, історичний факультет. Їздив на розкопки. Археолог від Бога — казали знавці. Якось подумав: треба вирушати до Нікарагуа, де він зробить... археологічне відкриття. Помучившись, не переборовши дивну ідею, Микола звернувся до посольства Нікарагуа: мовляв, хочу потрапити у вашу країну, щоб змінити ваші погляди на вашу власну історію. Зумів переконати дипломатів, одержав дозвіл на виїзд на три місяці.

Результати роботи Миколи Тарасенка шокували вчених багатьох країн. Відкрив молодий український археолог для Нікарагуа епоху Палеоліту, хоч раніше авторитетно було доведено, що такої на місці Нікарагуа не існувало. Про відкриття писали газети багатьох країн. Що чекало Миколу після феноменального успіху? «Зелене» світло в науку? Звичайно, якби він обрав цей шлях.

— Мені й раніше хотілося жити на природі. Та все щось заважало. Там, під пальмами я багато що переосмислив. Батьки дали мені ім'я мого померлого старшого брата. Цього робити не можна. Гадаю, я прожив спочатку його життя, і тільки тепер почав жити своїм.

Від села ми йшли кілометрів зо три, потім підіймалися на одне з узвиш «донецької Швейцарії». Нарешті побачили оселю над обривом-каньйоном. Раптом з обриву випірнула голова бородатого чоловіка — Микола збирав дрова.

Тарасенко оселився в цій глушині не просто так: виклопотав відповідний дозвіл і у правління місцевого колгоспу, і у сільради, і у комітеті з охорони природи. Дозвіл на «екологічно чисте поселення». З Юрою Бистровим, своїм учнем, студентом Луганського машинобудівного інституту, врубались у скелю. До входу в печеру прибудували хатку. На сто метрів нижче — Миколин городик. Праворуч — аномальна галявина, де птахи не співають, комарі не літають, а люди, потрапивши туди, одразу починають мучиться від головного болю.

Тут Тарасенко живе. Він прийняв буддизм, але шанує Христа. Вважає, оскільки Творець один, немає значення, через кого до нього прийдеш. Коріння всіх релігій спільне. Показує найрідкісніші церковні видання, де описується житіє древніх православних монахів. День Микола починає з християнської молитви, за нею — читання мантр. Купання в річці або в снігу за будь-якої погоди. Заняття йогою, медитацією, східним єдиноборством. Цим Тарасенко захопився давно. Після того, як зламав хребець і одержав пропозицію стати інвалідом другої групи. Давно минулося, забув навіть, що таке нежить.

— Людина все робить собі на шкоду, не кажучи вже про руйнування природи. Ви ніколи не придивлялися до вигляду людей, що виходять після зміни з заводу? Люди наче підпорядковані чомусь бездушному.

Сюди приходять люди, п'ють чай, розмовляють. Микола вправляє хребці, диски — цьому вчила мудра людина. Можу запропонувати зібрані трави: «Це не я, тут сама природа лікує».

Місце ж бо феноменальне. Для прикладу, Тарасенко **брав дві звичайнісінькі іржаві залізяки**, бив одна об одну, **і народжувався вражаюче високий гарний звук. «Іржавий камертон» співав довше хвилини.** Так само й інші залізні речі. Микола каже, що й сам спершу дивувався — в сільській кузні, де він власноручно виковував залізяки, вони не «співали». «Місцевість тут така»

Прощаючись з хатинкою Миколи Тарасенка, я легенько вдарив нігтем по залізячці, що потрапила під руку. Вже зачинив двері, але все ще чув чарівний благородний спів неблагородного металу.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Фото Юрія ХРОМУШИНА.

«ВІЧЕ» В БЕРЕЗНІ

Журнал відкривається статтею доктора філософських наук Миколи Михальченка про можливості і перспективи України в контексті геополітичних реалій світу. «Заходу, — вважає кандидат історичних наук Володимир Литвин, — важко дається усвідомлення процесів у межах колишнього Радянського Союзу. Так само, як і в Росії існує комплекс ставлення до України як до тимчасово втраченої території». В цьому ж номері директор Міжнародного інституту глобальної та регіональної безпеки Дмитро Видрін розмірковує про те, хто ж як в Україні, так і в інших країнах СНД найближчим часом відстоюватиме ідею Співдружності.

Вміщено статті Генерального прокурора України Віктора Шишкіна — про хід реорганізації третьої влади та міністра освіти України Петра Таланчука — про реформу системи освіти.

Стан державних чинників в економіці України аналізує доктор економічних наук Георгій Оганян. Важливу проблему нашої духовності й культури порушує голова Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей Олександр Федорук. Відомий зарубіжний вчений, головний редактор Енциклопедії Української Діаспори (США) Василь Маркусь розмірковує про долю релігії і церкви в незалежній державі. Процес відродження державності в 1917—1921 роках висвітлює доктор історичних наук Володимир Замлинський, про історичні взаємини між українським і молдавським народами пише кандидат історичних наук Василь Боєчко.

НЕНАЗВАНІСТЬ

Камертон

Головне враження цього тижня в столиці — безумовно, гастролі театру Романа Віктюка.

Це супертеатр, це магія.

Під колишнім Жовтневим палацом, де проходять гастролі, квиток з рук на «М. Батерфляй» коштував 10 доларів. Брали! Дивишся і думаєш: капець, мистецтво більше не належить народові. Але вже потім, після вистави, думаєш інакше: коли хтось не шкодує 10 доларів, щоб подивитися виставу про любов, причому любов як категорію надтілесну, надфізіологічну, метафізичну, — в цьому щось є. Якщо знаходяться диваки, готові платити валюту за ТАКЕ — ще не все, значить, у нас пропало. Хай навіть оті люди з доларами не знають, як воно (оте, у виставі Віктюка) називається. Вони, бідні, шукають для побаченого звичної назви і запитують одне одного: «Це — вистава про «голубих»?»

Ні, хлопці, вона — про прозорих. Зовсім прозорих, до невидимості, до безіменності. Незвично — але не настільки, як може здатися на перший погляд. У нас нині є багато такого, чому ще не знайдено назви. Модні перейменування — то ще не назви. У Києві, до речі, перейменовано багато станцій метро. Ще ніхто не заблудився і ніхто, вийшовши на поверхню, не побачив там чогось нового.

Мабуть, річ не в назві, а в осмисленні.

Віктюк родом зі Львова, працює у Москві.

На прес-конференції у перший день гастролей, маючи на увазі саме це, у нього запитали: «У якій, все-таки, країні ви живете?»

Віктюк показав на сцену у себе під ногами й відповів: «Отут!»

Відповідь нагородили аплодисментами.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Коротко

ПАМ'ЯТІ ЗАТОПЛЕНИХ СІЛ

У Черкаському обласному краєзнавчому музеї відкрито унікальну виставку, присвячену пам'яті сіл, занапащених ідеєю перетворення Дніпра-ріки на Дніпро-море. 53 таких села лежать на дні гниючого Кременчуцького «моря», понад 300 тисяч селян стали сиротами на прабатьківській землі. Реліквії із загублених сіл зберегли для нащадків колишні мешканці — ветерани війни О. Портянко та М. Мартиненко.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 19 березня 1993 року встановлюється курс українського карбованця до іноземних валют.

1 австрійський шилінг	162.10
1 англійський фунт стерлінгів	2735.04
10 бельгійських франків	553.97
1 німецька марка	1140.55
1 голландський гульден	1014.86
1 датська крона	296.49
100 італійських лір	118.05
1 канадський долар	1516.02
1 норвезька крона	268.03
1 долар США	1894.00
1 фінська марка	314.30
1 французький франк	335.49
1 шведська крона	241.68
1 швейцарський франк	1245.77
10 японських ієн	161.10
1 екю	2213.65
10 іспанських песет	159.79
1 ірландський фунт	2773.82
10 португальських ескудо	123.29
1 естонська крона	142.57
1 долар США по розрахунках із Індією	1894.00

Курс українського карбованця до валют країн рублевої зони

КОД РУБЛЯ	курс купівлі	курс продажу
834 (Білорусь)	1.7408	1.7502
835 (Казахстан)	1.5100	1.5251
836 (Узбекистан)	1.5100	1.5251
837 (Таджикистан)	1.3500	1.3600
838 (Туркменистан)	1.9000	1.9190
839 (Киргизія)	1.2100	1.2221
843 (Молдова)	1.3500	1.3635
844 (Вірменія)	1.1000	1.1110
848 (Азербайджан)	1.0010	1.0110
849 (Грузія)	0.8940	0.9029
853 (Латвія)	1.2500	1.2625
854 (Литва)	1.3100	1.3231
858 (Росія)	1.9263	1.9456

Пам'ятник невідомому трудівнику

Ще кілька років, і питання про такий пам'ятник може постати на повен зріст. Бо з газетних шпальт і ефіру чесний трудівник, майстер своєї справи, геть зник. Чи є ще в індустріальній Україні вправні металурги, шахтарі, металісти, взуттьовики. Чи збереглися віртуози-муляри? А що вже казати про такі спеціальності, як хлораторщик, трубочист, квітникар? Читаючи сьогоднішню пресу, до позитивної відповіді навряд чи дійдеш.

Таке ж негативне для суспільства навантаження має і тенденція до відміни професійних свят, тобто днів, коли представники певної галузі підбивали підсумки роботи, відзначали кращих. Власне, ніхто їх ще не відміняв, але й українського статусу цим колишнім загальносоюзним святам не надано. І якщо Указом Президента призначено новий День прикордонника, а Дня

Вітаємо!

комунальника не встановлено, то є він «у святцях» чи ні? В усякому разі, перекидний календар видавництва «Преса України» його проігнорував, і третя неділя березня цього року вперше не позначена як день професійного свята.

Мені пригадуються десятки і сотні працівників, з якими довелося познайомитися за час роботи в житлово-комунальному господарстві, далеко не кращі умови їхньої праці, більш ніж скромна заробітна плата. Та люди не залишили свої підприємства, не подалися шукати кращої долі, хоч і за кваліфікацією, і за підприємливістю вони навряд чи поступаються комуніншому.

Сьогодні з нашого ужитку зникає слово «відповідальність». А от серед комунальників це поняття ще живе. Цими днями завершується опалювальний сезон, напружений період в роботі житлово-комунального господарства. Та чи чули ми про великі зриви у його роботі, про те, що без води, тепла або газу залишалися цілі квартали, що міські стоки через якісь аварії потрапляли до річок неочищеними? Такого не було.

Усім, щоправда, впам'ятку страйк київських міськелектротранспортників. З цього слід зробити серйозні висновки: місцеві служби не повинні залишатися з труднощами сам на сам. Інакше запас відповідальності може вичерпатися і у них.

Я не хотів би вдаватися до аналізу економічних проблем, які заважають галузі. Скажу тільки про їхні витоки: вони у збитковості підприємств, позбавлених права встановлювати на свої послуги реальні ціни. Ми працюємо над тим, щоб зробити галузь бездотаційною і вустрічаємо розуміння уряду. Але йти до цього доведеться поступово, продумано і зважено.

А назавтра у нас свято. Негучне, не зовсім легалізоване. Але, я вважаю, цілком законне. Бо хто зашкодить людям у один із своїх вихідних привітати один одного, побажали щастя, здоров'я, подальших успіхів. Мої привітання — кожному з 600-тисячного загону українських комунальників. Сподіваюсь, що найближчим часом вийде Указ Президента України, яким буде відзначено трудовий внесок значної групи працівників галузі. Це і буде офіційним визнанням.

Що ж до професійних свят, то читач, мабуть, вже зрозумів, що автор за те, щоб не відсахнутися від цієї традиції, яка здавна існувала в Україні не тільки на селі, де відзначалися обжинки, а й у містах, де святкували ремісничі цехи.

Анатолій ДРОНЬ,
голова Держкомжитлокомунгоспу України.

Розваги

ХОЧ І МАЛЕ ДИТЯ, АЛЕ МІЦНЕНЬКЕ

На цьому ювілеї все було, як на ювілеї: і квіти, і величезний торт, і подарунки. Дитя хоч і має від роду лише рочок, проте вдалося міцним дитя — казино «Спліт», що в Києві, на вулиці Прорізній, 6, твердо стоїть на ногах.

Навіть судячи з тих благодійних акцій, які казино здійснює в місті. Одна з найцікавіших, на мій погляд, встановлення премії — 10 тисяч карбованців для героїв публікацій міської газети «Киевские ведомости», які здійснили безкорисливий високоморальний вчинок, а також допомога малоімущим.

Казино — втіха для багатих людей, проте значна частина грошей, які вони тут залишають, спрямовується саме для тих, хто собі такої розкоші дозволити не може.

Валентина ПОЛІЩУК.

Проекти

ЧИ ЗЛЕТИТЬ «ЖУРАВКА»?

Завершився республіканський конкурс на кращий проект пам'ятника української пісні в образі Марусі Чурай, який планується спорудити в Сонячному парку Полтави. З чотирьох представлених на огляд робіт журі зупинило свій вибір на «Журавці», яку створили полтавці Володимир Білоус, Віктор Батурін, Юрій Петрук. Порадіти б за земляків, та настільки неоднозначні оцінки одержав проект, що закрадається сумнів: а чи буде пам'ятник? Якщо навіть творча група знайде нові рішення, щоб «Журавка» таки злетіла, постане нова проблема: за які кошти і кому будувати скульптурну композицію? І так розмови за пам'ятник точаться вже не перший рік...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

ДО ЦОЯ ЗАОЧНО

На вечори пам'яті будь-кого запрошувати одночасно і важко, і легко. Важко, бо не до самої людини, легко тому, що коли хтось організовує вечори пам'яті, то є й пам'ять. А це найголовніше.

Особливо, коли йдеться про Віктора Цоя.

Пам'ятаєте, у відомій «Ассі» Сергія Соловйова герой Віктора, сам Віктор Цой пішов співати, а його колега вкрай заформалізовано-збюрократизованій тітці пояснював адресу співака. Вийшло не дім і не вулиця, а філософія, метафізична сутність і Цоя, і йому подібних: «Він — поет. Він на білому світі живе». А звідси й пам'ять. Дуже тільки важливо, щоб не мацали пам'ять брудними руками. Бо поетові нічого не буде, а от руки стануть ще бруднішими, з переходом на думки, на душу, на сутність...

Анонс

Як вдалося зберегти пам'ять про Віктора тим, хто організовує вечори пам'яті, можна переконатися 28—29 березня в Міжнародному центрі культури і мистецтв (колишній Жовтневий палац), кожного разу о 19 годині. Традиційний творчо-спонсорський тандем — театр «Академія» — компанія «Баркон» — запросив до Києва лауреата першого фестивалю імені В. Цоя гурт «Камчатка», директора цього фестивалю Юрія Белішкіна. Буде прем'єрний показ фільму «Останній герой». І так хочеться, щоб увечері був сам Цой...

Володимир СКАЧКО.

Знай наших!

Рятувалися... рекетири

Рекетири з країн СНД вже давно і міцно «освоїли» терени далекого зарубіжжя. Зухвало й нахабно вони поводяться, зокрема у містах й на шляхах Польщі. Ось і недавно... Але послухайте, що розповіла газета «Рівне вечірнє».

Автобус з групою рівненських «комерсантів», пересуваючись від одного населеного пункту до іншого, шукав, так би мовити, доброго ринку збуту. І ось на шляху рівнян зупинили двоє молодиків, що вийшли з «Жигулів» з мінськими номерами. Незнайомці зайшли до салону і почали вести «переговори» з водіями. Розмова їм не вдалася, і тоді нападники повернулися до пасажирів і дістали зброю. Чистою українською рекетири запропонували пасажирам автобуса «швиденько скинутись». Та, виявилося, не на тих натрапили. Як взялися рівненські «туристи» за тих пістолетників, то останнім стало непереливки. Бойовий пістолет в одного з бандитів вдалося вибити — при цьому він зробив п'ять пострілів, та, на щастя, ні в кого не влучив. На щастя рекетирів, хтось з рівнян здогадався побігти за поліцію, і ті прибули вчасно, бо себ трохи «розмови» з грабіжниками — і був би їм натуральний каюк...

Польща, ходять чутки, зачудована хоробрістю рівненських «коробейників». Ще б пак!

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

НАДЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ

Кримінальна хроніка

Одного ранку не вийшли на маршрути відразу тридцять два вагони першого трамвайного депо: серед ночі хтось викрав срібні контакти, розкурочивши вагони. Таким робом вкрадено два з половиною кілограми дорогоцінного металу.

За добу по тому раптом спалахнуло і згоріло дотла колишнє приміщення третьої міської автостанції. Напередодні автостанція перебралася на нову адресу, і будинок спорожнів. Поряд же розташований підрозділ пожежної охорони, та врятувати об'єкт він не встиг.

А потім ще одна подія приголомшила дніпропетровців: у кисневому цеху заводу імені Петровського зникли три контейнери з ампулами радіоактивного цезію-137. За яких обставин і коли це сталося, невідомо. Зате відомо інше — майданчик, де зберігалися контейнери з небезпечним вмістом, не охоронявся. Згодом міліція знайшла їх на пустирі, що поруч.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Друзі.

Фотоетюд Михайла САЧКА.

Спорт

Великі плани міні-футболу

У Дніпропетровську відбулася установча конференція Української асоціації міні-футболу, на яку зібралися представники практично всіх клубів країни з вищої та першої ліг. На посаду президента асоціації претендували двоє. ФК «Механізатор» (Дніпропетровськ) запропонував кандидатуру голови спілки промисловців Дніпропетровщини Євгена Цимбала, а запоріжці — майстра спорту, завідуючого кафедрою футболу КДІФК, кандидата педагогічних наук Геннадія Лисенчука. Обидва претенденти ознайомили присутніх із власними програмами.

За підсумками голосування Лисенчук набрав 8 голосів, а Цимбал — 6, що свідчить про гостроту боротьби. Нова асоціація працюватиме під егідою Федерації футболу України.

— Не секрет, що міні-футбол дуже популярний у нашій країні, — говорить Г. Лисенчук. — Навіть клуби, представники великого футболу, залюбки проводять матчі і турніри під дахом узимку. Немає сумніву, що і наші міні-футбольні команди та збірні матимуть авторитет на міжнародній арені і їх охоче запрошуватимуть до різних країн. Та й ми самі цілком спроможні проводити різні змагання, бо маємо достатньо хороших залів.

— Розкажіть про найближчі плани.

— В останні дні березня розпочнеться розиграш Кубка країни. У ньому змагатимуться всі бажаючі, які ще й здатні зробити вступний внесок — 50 тисяч карбованців. У шести зонах (по шість учасників) пройде перший етап. Стартують клуби першої ліги і новачки. Потім одинадцять кращих із них і плюс колективи вищої ліги продовжать турнір у чотирьох зонах. По два найкращих від них вийдуть до фінальної частини. Її плануємо провести наприкінці травня.

— Де, якщо не секрет?

— Хотілося б, звичайно, в Києві — столиці країни. А конкретніше, в Палаці спорту. Дуже сподіваємося, що вирішальний матч транслюватиме телебачення. Зрозуміло, це обійдеться в копійчину. Але вже маємо спонсорів, які зацікавлені в рекламі своїх товарів і діяльності. Можливо, їхнє коло розшириться. Час ще маємо. До речі, реклама на аренах буде з самого початку кубкових змагань.

У вересні плануємо розпочати повнокровний чемпіонат країни за системою осінь-весна. У вищій лізі, зокрема, намічається участь 16 клубів. Принцип турніру — зональний. Узимку передбачається перерва, під час якої проведемо черговий кубковий розиграш.

Оце поки що все.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Хокей. Чемпіонат світу серед чоловіків. Група С. Україна — Ізраїль — 29:0.

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ Л. Д. КУЧМИ ДО ХЛІБОРОБІВ, ТРУДІВНИКІВ СЕЛА, ДО ВСІХ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Однак народився і виріс я в селянській родині, у нелегкій сільській праці пройшли мої дитячі та юнацькі роки. Бачив важку щоденну працю моїх батьків, рідні, односельчан. Спілкуюся з ними донині.

На моє глибоке переконання, село і люди села, земля — це більше надбання не лише держави, але й людства. Тому що земля — це годувальниця людства; все, що ми маємо, створюється землею. Це головне багатство незалежної України.

І у мене, скажу відверто, особливе ставлення до людей, які працюють у полі, на фермі, самовіддано в нелегких умовах роблять свою одвічну справу.

Не дай, Боже, як кажуть, але можна прожити без пральної машини чи автомобіля, без якогось пишного одягу чи модельного взуття. Людина знайде вихід із цього становища. Однак без їжі, причому щодня, вона не зможе існувати й працювати. До того ж основна частка сировини для виготовлення взуття, одягу, ліків знову-таки виробляється на селі.

Дорогі друзі!

У дуже складних умовах розпочинається друга весна незалежної України. Нині, коли, як ви знаєте, день рік годує, доля майбутнього врожаю має турбувати кожного з нас — і селянина, і міського мешканця. Економічна і енергетична кризи різко позначилися на виробництві і заготівлях продукції землеробства і тваринництва, серйозно погіршили забезпечення населення продуктами харчування.

З великим напруженням, в умовах гострої нестачі кормів, спаду продуктивності, скорочення поголів'я завершується зимівля у тваринництві.

На півдні уже розпочались весняні польові роботи. Цього року вони, як ніколи, вимагають надзвичайно великого напруження всіх сил. Адже багато товаровиробників не повністю забезпечені паливно-мастильними матеріалами, добривами, засобами захисту рослин. Не скрізь вистачає насіння. В ряді господарств ще й досі не відремонтовано техніку.

Становище ускладнюється ще й тим, що з осені не всю ріллю зорано на зяб, доведеться пересівати майже п'яту частину озимини та багаторічних трав. Загальний обсяг весняних робіт збільшується більш як у півтора раза.

Враховуючи критичний стан в агропромисловому комплексі, звертаюсь не тільки до трудівників колективних та фермерських господарств, обслуговуючих галузей, а й до працівників промисловості, будівництва, транспорту, соціальної сфери, до всього народу України — давайте спільними зусиллями зробимо все необхідне, щоб своєчасно і з високою якістю посіяти, доглянути та зібрати врожай нинішнього року, ні в якому разі не допустити погіршення забезпечення людей продуктами харчування.

Вихід із становища, що склалося, уряд вбачає не в черговій революції на селі, а у зваженій, науково обгрунтованій аграрній політиці. Вона має базуватися на прийнятих законах і декретах з питань розвитку агропромислового комплексу, зокрема Законі про пріоритетність соціального розвитку села, збільшенні бюджетних асигнувань на розвиток АПК, фермерських господарств. Кредитна і податкова політика мусить стимулювати товаровиробників нарощувати обсяги і підвищувати якість сільгосппродукції.

З свого боку, ми в уряді робимо все можливе для успішного проведення весняних польових робіт, зокрема:

— на село спрямовується 80 відсотків паливно-мастильних матеріалів;

— виділено великий технічний кредит у російських карбованцях для закупівлі на підприємствах Росії нафтопродуктів, добрив, засобів захисту рослин і ветпрепаратів, запасних частин;

— інтенсивно проводиться робота по закупівлі в іноземних фірм пестицидів і насіння. Для юього виділено 237 мільйонів доларів США;

— вишукано 502 мільярди карбованців для авансування здавачів по державному замовленню сільгосппродукції;

— банк «Україна» вишукав фінансові можливості надання пільгових короткострокових позичок під 30 відсотків річних господарствам, які уклали угоди на держзамовлення;

— практично вперше за останні 80 років запроваджено новий механізм дотримання цінового паритету на продукцію сільського господарства та промисловості шляхом встановлення орієнтовних стартових закупівельних цін на основні види продукції та їх індексації.

Проте всі ми добре розуміємо, що одними заходами уряду всіх проблем не розв'язати.

Наше спільне завдання і громадянський обов'язок — забезпечити село нафтопродуктами, запасними частинами, засобами захисту рослин, добривами, товарами першої необхідності. І це ще не все. Село, сільські трудівники мають відчути повагу і турботу до себе, до своєї праці. Вагомий внесок тут повинні зробити трудові колективи міст, підприємств військово-промислового комплексу, машинобудівних і хімічних заводів, бізнесмени та підприємці. Давайте на взаємовигідних умовах поновимо практику шефських стосунків між містом і селом.

Родюча земля України повинна нагодувати наш народ. Але без сумлінної праці добитися цього неможливо. Тож візьмемося всі дружно допомогти хліборобам у розв'язанні справи величезної державної ваги.

Слід все зробити, щоб дбайливо і якнайкраще використати землю. Домогтися, щоб кожна її сотка була засіяна і дала максимальну віддачу.

Надзвичайно важливо визначити оптимальну структуру посівних площ, широко запроваджувати енергозберігаючі технології і економно витрачати матеріально-технічні ресурси.

Впевнений, що господар на землі, гідний своїх працьовитих дідів і батьків, у нас є. Незалежна, демократична держава відкриває перед ним широкі можливості і перспективи.

Тож давайте спільно докладемо зусиль, щоб наша Україна стала світовою житницею!

Академія поза політикою

Ситуація, що нагнітається останнім часом навколо Української академії наук, спонукала мене поділитися з читачами своїми думками про академію, тим більш що, працюючи в АНУ близько 54 років, маю на це право.

Академія наук будь-якої країни, найвища її наукова установа, є організацією, яка разом із системою освіти, культурою, армією тощо визначає державність. При цьому, без перебільшення можна стверджувати, що Академія наук є візитною карткою держави. Тому однією з позитивних ознак академії є стабільність і нечутливість до будь-яких політичних змін. Саме така «консервативність» академії є запорукою збереження найкращих, вже існуючих традицій та утворення нових наукових шкіл — основних елементів розвитку науки. У цьому, мабуть, і полягає головна відмінність Академії наук від усіх інших державних установ. А тому й надання Академії наук Указом Президента України статусу самоврядної організації є, безперечно, кроком у вірному напрямі.

За час існування АНУ її внесок у скарбницю розвитку науки був досить вагомий. Можна було б назвати чимало праць і розробок, навести чимало прізвищ видатних учених і, зокрема, президентів В. Вернадського, О. Богомольця, О. Палладіна, які залишили свій неоціненний слід у вітчизняній та світовій науці.

Однак нині є необхідність ширше зупинитися на періоді президентства Б. Патона. Він робив усе для збереження цілісності Академії наук України, і зокрема, для запобігання втрати академією окремих підрозділів. Так, уже в перші роки президентства Б. Патону довелося докласти чимало зусиль, щоб довести недоцільність передачі багатьох інститутів АНУ технічного профілю до відповідних галузевих міністерств СРСР, на чому наполягав союзний уряд. Життя потім довело, наскільки та акція уряду була хибною і шкідливою для науки. Згодом Академія наук СРСР, яка виконала згадані вказівки уряду, втратила десять років на виправлення цієї помилки.

Далекоглядним кроком Б. Патона було й утворення наукових центрів у важливих регіонах України та побудова там нових академічних інститутів. Серед створених шістьох наукових центрів, які охопили всі 25 областей України, особливої уваги заслуговує потужний науковий центр у Донецьку, до якого ввійшли чотири науково-дослідних академічних інститути та ботанічний сад. До роботи в центрі залучалися відомі вчені колишнього СРСР шляхом спеціального обрання їх дійсними членами та членами-кореспондентами АНУ. Так створилися передумови відкриття в Донецьку нового державного університету.

За 30 років під керівництвом президента-техніка в галузях біології та медицини було зроблено більше, ніж за попередні 40 років зробили чотири президенти-біологи та медики. Почали працювати Інститут проблем онкології, Інститут молекулярної біології і генетики, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини тощо і, нарешті, було утворено Відділення проблем медицини. Сучасний рівень досліджень теоретичних проблем біології, зокрема молекулярної фізіології та генної інженерії, за визнанням світових авторитетів, посідає чільне місце в світі.

Академік Б. Патон завжди дбав про розвиток гуманітарних наук в нашій академії. Вже понад 15 років тому було створено окреме Відділення економіки, а коли Україна стала незалежною, в академії було організовано шість нових інститутів гуманітарного профілю — Інститут соціології, Інститут сходознавства, Інститут національних відносин й політології, Інститут української археографії, Інститут східно-європейських досліджень та центр гуманітарної підготовки кадрів. За ініціативою Б. Патона при академії відкрився Філіал Московського фізико-технічного інституту, де спільними зусиллями вчених МФТІ та нашої академії підготовлено понад 470 висококваліфікованих спеціалістів, багато з яких захистили кандидатські та докторські дисертації. Плідні зв'язки академічні інститути налагодили з різними вузами України.

Президент академії Б. Патон останніми роками підсилив увагу до міжнародних зв'язків. Так, до Академії наук України обрано останнім часом 53 іноземних учених із США, Японії, Німеччини, Англії, Франції, Італії, Китаю, Індії, Польщі, Австрії, Швеції, Швейцарії і серед них учені української діаспори. Залучення видатних іноземних учених до співробітництва з АНУ та популяризації її наукових досягнень на міжнародному рівні важко переоцінити.

Період президентства Б. Патона, порівнюючи з попередніми, найтриваліший і, мабуть, через те найплідніший. Тому я мав цілком об'єктивну підставу висвітлити його у позитивному плані. Але в такій складній справі, як керівництво дуже незвичайною установою, якою є Академія наук, важко уникнути певних недоліків і недоробок, які потребують усунення. Отже, доцільно звернути увагу на ці недоліки на наступних загальних зборах Академії наук, які відбудуться незабаром. Вони мають обрати новий склад президії та президента Академії наук України.

Сподіваюсь, що ця стаття буде надрукована всупереч думці, яка останніми роками вкоренилася в наукових колективах нашої академії, що українська преса друкує про академію тільки компрометуючі її матеріали.

Георгій ПИСАРЕНКО, академік АН України.

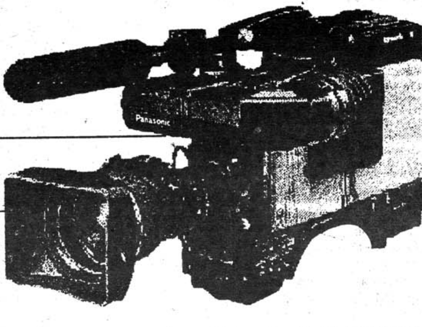
Реклама

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ВИДЕОТЕХНИКА

ВИДЕООБОРУДОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО И ВЕЩАТЕЛЬНОГО КАЧЕСТВА
Студийные съемочные и монтажные комплексы
Оборудование форматов SVHS, MII, Betacam SP, Betacam 2000 PRO и D-3
Рабочие станции компьютерной анимации

WESCOM, Inc.

Украина, 310046
Харьков, ул. Пожарского 2/10
Тел. (0572) 94-76-01, 95-96-74
93-40-75, 94-16-58
Факс (0572) 94-35-73, 94-16-58

Фирма WESCOM, Inc. производит поставку и установку оборудования для телецентров и студий, систем кабельного телевидения, студий компьютерной анимации

Звістка про те, що зупинився той чи той завод, тепер не новина. Звикли. Причин того немало. Але є заводи, які в наші «революційні» часи не тільки не зменшують темпів виробництва, номенклатури виробів, а навпаки, розширюють їх, проектують нові вироби, нарощують потужності, зводять нові корпуси. Причому йдеться не стільки про якісь там багатотонні верстати для верстатів, хоча й без них теж не обійтися, а про речі, які у нас звично називають товарами народного вжитку

ДИВНИЙ ЗАВОД...

Одразу зауважу — харківське виробниче об'єднання «Електроважмаш» належить до тих, про які раніше не без гордості говорили: підприємство з великими і славними трудовими традиціями... По-різному можна оцінювати наше минуле, та правди нікуди діти: саме в минулі десятиріччя, а не останніми роками було створено могутню індустрію України. Починаючи з післявоєнних років і до нинішніх днів, завод виробляє турбогенератори для електростанцій, обладнання для всіх типів тепловозів, які тільки-но «бігають» на просторах СНД. А ще — потужні електромашини для прокатних станів, для гірничої промисловості. Словом, серйозної продукції багато, від замовників відбою немає. Але є у колективу цього підприємства одна «дивна» особливість: всі, починаючи від генерального директора, «захворіли» товарами народного вжитку — пральними машинами типу «Малютка», яку заводчани назвали «Харків'янкою», електросоковижималками різних модифікацій, деревообробними верстатами. Ці товари вже, як мовиться, добре обкатані, випускають в заводських цехах не один рік. І на прилавках магазинів вони ніколи не залежувалися, особливо тепер, так що до Харкова поспішати не варто. Правда, на базарі все втричі дорожче...

Приємно дивує те, що, незважаючи на наше, здається, нескінченне економічне безглуздя, інженери, конструктори, технологи продовжують створювати все нові товари для людей. Компактну «Харків'янку» найближчим часом потіснить місткіша пральна машина з центрифугою, центрифуга як додаток до нинішньої пральної машини, шафа для сушіння білизни. Зручна конструкція, малогабаритність, можливість розмістити всі блоки в одній ванній кімнаті, або кожний окремо, а ще — сучасний дизайн. Чи не це гарантія майбутнього успіху? До речі, новий багатоповерховий заводський корпус зводять саме для випуску цих новинок. А ще незабаром покупці ознайомляться з невеличкою і незвичайною електропраскою, електром'ясорубкою, яка може нарізати й овочі, багатьма іншими побутовими речами, яких так не вистачає у нашому повсякденному житті.

Розмовляючи з генеральним директором виробничого об'єднання, з багатьма іншими керівниками, спеціалістами підприємства, цікавився: а навіщо вам все це? Адже й без цього є прибуток, пільги в оподаткуванні. Ніхто ж не примушує, до райкому не викликає?..

Та щоразу на ці запитання я чув незвичну для наших днів відповідь: «Але ж ці товари потрібні людям!»

«Дивний» завод, чи не правда?

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».
Харків.

Фото Михайла ШАПОШНИКОВА.

До уваги уряду

ЗАКОН НЕ В МОДІ...

Один із шляхів подолання спаду виробництва

Як доводить економічна наука, досвід розвитку ринкової економіки передових країн (Англія, США, Японія та ін.), вирішальним чинником в конкурентній боротьбі є організація управління розвитком виробництва та обороту і насамперед використання у виробництві фонду розвитку (нагромадження) — єдиного й невичерпного джерела приросту продукції, оновлення виробництва, безперервного науково-технічного поступу (НТП).

Лише через припинення спаду виробництва і наступне піднесення за допомогою НТП можна забезпечити приріст обсягу, якості, асортименту, зниження собівартості, вартості продукції та цін на товари.

Яскравим прикладом ефективного використання фонду розвитку виробництва може слугувати Японія, де в деяких окремих галузях за рахунок фонду розвитку на базі НТП оновлюють виробництво протягом двох років, завдяки чому вона успішно виходить на передові позиції у світі з багатьох видів вироблюваної продукції й перемагає в конкурентній боротьбі.

Аналіз розвитку народного господарства України показує, що економічні відомства, керівники підприємств зовсім не управляють, не контролюють процес використання фонду розвитку для створення нових і новітніх засобів виробництва. Кошти в основному використовують на підвищення заробітної плати. Тому собівартість продукції безперервно зростає.

Таке використання коштів свідчить про відсутність управління з боку держави процесами оновлення, НТП, створення та розвитку ринкової економіки. Мільярдні суми використовують не за призначенням. У державному управлінні немає інструментів, механізмів, показників, за допомогою яких вона могла б регулювати цей процес. Все це створює умови для зростання корумпованих структур і організованої злочинності.

Тож для створення та розвитку ринкової економіки необхідно закласти економічну основу і насамперед використати дію об'єктивних економічних законів, мати метод і показники, що здатні забезпечити безперешкодну дію законів, як це роблять розвинені країни, ввести замість командно-адміністративних методів управління економікою диктат об'єктивних економічних законів ринку і, нарешті, примусити, таким чином, економічну систему діяти зсередини.

Доводиться дивуватися, що є вчені й практики-економісти, котрі придатність даного методу визначають не за дією об'єктивних економічних законів, а за модою.

Андрій ЖУРАВЛЬОВ,
кандидат економічних наук.
Київ.

Резонанс

КОЛИ ЦАП СТЕРЕЖЕ КАПУСТУ

Найціннішим природним багатством, справжньою гордістю закарпатців є ліси. Вони займають половину території краю. Однак над ними все ще зависає нещадна сокира. І якщо вона безконтрольно потрапить до рук приватних лісокористувачів, це може призвести до непоправної шкоди, а то й екологічної катастрофи

Буквально з перших днів радянської влади почалося повсюдне, майже хижацьке вирубування дерев, розміри якого протягом понад 20 років перевищували допустимі норми в 3-5 разів. І, як наслідок, з'явилися сельові потоки, мають місце майже щорічні повені, пересихання гірських річок тощо. Все це завдало народному господарству значно більших збитків, ніж виторг, отриманий від реалізації зрубаної деревини. Природа мстить, коли ігнорувати об'єктивні закони її розвитку, господарювати без огляду на майбутні наслідки своєї бездушної і бездумної споживацької діяльності. Підтвердженням цього є і катастрофічна повінь торік, що завдала мільярдних збитків, призвела до людських жертв. А її причина — у халатному ставленні до природи горе-господарів, які, на жаль, часто змінювались, і ліси переходили від одних недбайливих до інших, ще більш агресивних і ненаситних у деревині. Зокрема, таким стало на тривалий період (1959-1991 роки) Міністерство лісової і деревообробної промисловості. Це був справді парадокс, коли володарем лісових багатств у Карпатах призначили деревообробний комплекс. Експеримент був більш схожий на приказку, коли цапові доручили стерегти капусту.

Новий охоронець рішуче відійшов від традиційної, природоохоронної технології лісозаготівель. Були позабуті ризи й тафті, тросорельсові та канатно-підвісні методи транспортування деревини. Застосування замість цього потужних гусеничних тракторів, що продовжується і донині, завдало непоправної шкоди екології й природі в цілому. Такий підхід не давав морального права на дальше існування лісових комплексів уже в 70-х роках. Проте замість їх реорганізації згадане вище міністерство благословило нового визискувача лісів і, як не дивно, навіть національного парку та заповідників: у 1989 році всі засоби виробництва деревообробних комплексів краю було передано їм в оренду, а державний ліс залишився безплатним додатком, новонародженим господарям. Їх головною метою стало не збереження лісів, а гонитва за прибутками за рахунок переробки деревини, її продаж за безцінь закордонним магнатам. Таким чином за останні три роки (робота на оренді) рубаннями догляду не пройдено понад 20 тисяч гектарів лісу, за даний період недодано державі вкрай потрібної ліксидної деревини обсягом понад 300 тисяч кубометрів. У цей важкий час приватизації та роздержавлення цілих галузей найактуальнішою і найбільш складною проблемою в лісовому господарстві Карпат є організація оптимальної структури управління та практичного ведення справи. Адже саме від цього залежатиме політика і стратегія, а також розробка державної програми збереження, примноження і дбайливого використання лісових ресурсів нашого унікального краю. Існуюча донедавна організаційно-виробничо-територіальна структура практично неспроможна була оперативно, науково обгрунтовано, а головне в інтересах усіх людей, а не окремого лісопереробного виробництва, розв'язувати проблеми. Тому необхідно було чітко розмежувати приватизоване майно від загальнонародного, тобто державного лісу. З цією метою наприкінці квітня 1992 року на черговій сесії обласної Ради прийняли рішення про делегування повноважень з ведення лісового господарства єдиному державному органу — управлінню лісового господарства. Згодом цю позицію підтримали Кабінет міністрів та наказом Мінлісгосппром України.

Зрозуміло, що все це зустріло опір та протистояння підрозділів асоціації «Закарпатліс», які протягом останніх 30 років розподіляли і практично використовували всі лісові багатства області у своїх вузьковідомчих інтересах. Але, зрештою, і тут почали усвідомлювати, що ліси Карпат потребують негайного лікування. Серйозним поштовхом до такого висновку стала і торішня повінь. Стихійне лихо об'єднало наші зусилля. Намічено перші спільні кроки з асоціацією «Закарпатліс», обласним управлінням сільського господарства, іншими відомствами краю. Підтримало нас і галузеве міністерство. Тепер лісове господарство регіону фінансує держава, служить інтересам держави, а отже і всьому народу. Такий шлях вважаємо єдино правильним, він працює на перспективу. У свою чергу ми, як нові господарі лісів Карпат, не допустимо їх подальшого знищення і готові нести відповідальність за збереження та примноження цих самобутніх багатств перед прийдешніми поколіннями.

Микола БІГУН,
начальник обласного управління лісового господарства,
кандидат сільськогосподарських наук.
Закарпатська область.

Повертаючись до надрукованого

«Психічна атака» — так називалася публікація в «Голосі України» за 15 й 18 серпня минулого року. В ній ішлося про упередженість керівництва УВС Херсонської області до підлеглого йому Суворовського райвідділу міліції міста. Минуло більш як півроку відтоді, але редакція так і не одержала відповіді на публікацію.

ХТО ВОСЬМЕРИК КРУТИТЬ

Розумію, панове офіцери, це нині не модно — реагувати на виступи газети. Нехай, мовляв, пишуть, а служба йде. Честь мундира? Її можна захистити, розправившись зі своїми підлеглими, які виявилися надто непокірливими. А ще можна захистити честь мундира за допомогою підручної преси, тихою сапою...

Після публікації в «Голосі України» шановне МВС спорядило до Херсона відповідну комісію для перевірки викладених фактів. Втім, я б сказала не для перевірки, а щоб спростувати їх. Відповідні висновки високоповажної міністерської комісії затвердив підписом шановний тодішній заступник міністра внутрішніх справ В.Корнійчук. Цього документа було досить місцевому журналістові з «Наддніпрянської правди», щоб у підзаголовку спростувального, як на погляд колеги, матеріалу повідомити читацький загал, що, мовляв, «міністерство внутрішніх справ ставить крапку». Однак, слава Богу, МВС у нас ще не суд і не прокуратура, що можуть справді крапки розставляти, коли, щоправда, того забажають.

Рукавичка, що мені її кинули пани офіцери в такий оригінальний спосіб — через «Наддніпрянку», — півроку залишалася непіднятою. Чому? Та тому, що потрібен був час, щоб прокуратура перевірила факти, час, щоб потерпілі подали до суду.

Втім, каюсь. Каюсь перед тими, хто після моєї публікації зазнав ще більших переслідувань з боку того ж таки генерала Павлова — начальника Херсонського УВС та його команди.

Пане генерале, ви опинилися в руках найближчих підлеглих дійовим і слухняним інструментом для зведення рахунків з начальником Суворовського РВВС В.Морозовим та його заступником з оперативної роботи В.Квашею.

Генерал Павлов, одержавши карт-бланш від комісії МВС, мабуть, подумав, що вхопив Бога за бороду, і давай усувати з посад незручних. Почав з того, що вивів поза штат увесь Суворовський райвідділ міліції. Забила на сполох Херсонська міська Рада народних депутатів, бо поза штатом опинився й депутат міськради, начальник Суворовського РВВС В.Морозов. За роз'ясненнями херсонські депутати звернулися до постійної Комісії Верховної Ради України з питань правопорядку і боротьби із злочинністю. Її голова Я.Кондратьєв у листі до в.о.міністра внутрішніх справ В.Корнійчука та заступника голови Херсонської міськради М.Ординського пише, що висновок МВС про виведення Морозова поза штат не підпадає під відповідну норму Закону про статус народного депутата і, на думку Комісії, не є безспірним. Адже, хоча в статті 32 згаданого Закону йдеться не про виведення депутата поза штат, а про його звільнення з роботи або переведення на нижчеоплачувану роботу, за своєю суттю виведення поза штат є практично рівнозначним звільненню з роботи. У зв'язку з цим Комісія попросила адресатів ще раз уважно вивчити матеріали з цього питання й розв'язати його в повній відповідності із законом.

Що означає «у відповідності із законом»? Принаймні те, що міськрада мала дати «добро» на звільнення депутата Морозова.

Начальник Суворовського райвідділу внутрішніх справ підполковник Морозов, депутат міськради Херсона, зазнав переслідувань через те, що разом з головою профспілки атестованих працівників райвідділу Д.Пастуховим підписував листи на різні підприємства міста, щоб за допомогою бартерних операцій профспілкове МП «Радар» заробило кошти на реконструкцію житлового будинку для працівників райвідділу. Депутати звертаються до прокуратури області, яка саме вела справу по одному з МП, з яким мав зв'язки профком атестованих працівників Суворовського РВВС, щоб одержати кваліфіковану інформацію про дії В.Морозова й прийняти правильне рішення щодо його депутатства. Прокурор Христенко у відповіді дав зрозуміти, що звинувачувати В.Морозова в якихось протиправних діях передчасно. Тож депутати Херсонської міськради не дали згоди на звільнення В.Морозова чи переведення його на іншу, нижчу посаду. І мали рацію, бо не тільки щодо В.Морозова прокуратура не виявила криміналу. Вона припинила й порушену кримінальну справу проти голови профкому атестованих працівників Суворовського РВВС, керівника МП «Радар» цієї профспілкової організації Д.Пастухова через відсутність у його діях складу злочину.

Та генералові Павлову все ніпочому. Він, порушуючи Закон про міліцію, звільнив Д.Пастухова з роботи в органах внутрішніх справ, не чекаючи висновку прокуратури, а В.Морозова таки змістив з посади начальника РВВС, надавши йому лише тимчасово іншу, нижчу посаду. Отже, генералові дозволяється порушувати закони...

Однак найбільших переслідувань зазнав заступник В.Морозова з оперативної роботи майор В.Кваша, який, звісно, володіє великим масивом оперативної інформації і, головне, був одним з тих, кому за наказом заступника міністра внутрішніх справ В.Недригайла було доручено розкрити злочин (перепродаж за кордон викрадених у Миколаївській та Херсонській областях автомобілів). Однак група з різних причин так і не приступила до розкриття цього злочину, зокрема, проти В.Кваші було порушено кримінальну справу — поскаржився громадянин С.Кухарський, що Кваша, мовляв, його побив. Згодом прокуратура області встановила, що це наклеп, припинила кримінальну справу проти В.Кваші. Але, як мовиться, поїзд уже пішов. Було упущено час для розкриття злочину викрадання автомобілів та продаж їх за кордоном — а в ньому були замішані працівники Херсонської ДАІ, батько одного з яких працює у відділі по боротьбі з організованою злочинністю УВС області. Цей відділ очолював полковник О.Юсифов, той самий О.Юсифов, що вимагав від Калнауза, колишнього колеги Морозова і Кваші, компромату на останніх... (Про все це йшлося в попередній публікації «Психічна атака»).

Так-от, ці факти шановна комісія МВС відкинула — мовляв, групі ніхто не заважав розкривати злочин. Однак, коли прокуратура Миколаївської області разом з працівниками Суворовського РВВС Херсона і кримінального розшуку МВС України встановила причетність працівників ДАІ Херсонської області Ю.Бойченка та В.Богуна до продажу за кордоном викрадених машин, на прокурора Миколаївської області почався шалений тиск. Від нього вимагали незаконно виділити в окреме виробництво справи щодо Ю.Бойченка та В.Богуна і направити її в прокуратуру Херсонської області, щоб далі спустити на гальмах. Так і сталося. Покровителі з УВС області разом з прокуратурою зробили своє. А ось рапорт Калнауза про те, як від нього вимагали компромат на Квашу й Морозова, як підлеглі О.Юсифова силоміць доставили Калнауза пізно ввечері до свого патрона, про те, як той погрожував, просто до уваги не взяли. Комісія інтерпретувала події зовсім в іншому світлі. Мовляв, сам Калнауз напросився до Юсифова, а заповзятливі колеги влаштували йому зустріч з Юсифовим, який, бачте, не захотів говорити з Калнаузом. Не врахувала тільки шановна комісія з МВС, що події відбувалися пізно ввечері. Сидів собі Юсифов у кабінеті опівночі... Ну, їй же Богу, в кущах опинився рояль! Аргументом, ніби на підтвердження того, що Калнаузові вірити не можна, є повідомлення в «Наддніпрянці» і в довідці комісії, що Калнауза наказом начальника Одеського УВС на транспорті з органів звільнено. Читай — не виправдав довір'я. А між тим Калнауз звільнився з органів за власним бажанням... Але цієї «деталі» в довідці не наведено...

Втім, повернемося до долі В.Кваші. Василь Данилович за двадцять років служби мав понад 60 заохочень за доблесну працю. Перед самою відпусткою заохочувався п'ять разів, зокрема двічі — міністром внутрішніх справ України. Адже Суворовський РВВС тоді тримав першість в місті за розкриттям злочинів.

Незадовго до відпустки колегія УВС вирішила направити до МВС України клопотання про присвоєння В.Кваші чергового спеціального звання — підполковника міліції.

Однак подання так і не направили. А В.Квашу після піврічної тяганини (надання йому роботи у виправно-трудовій колонії, з чим Василь Данилович не погоджувався, а тому до роботи не приступав) з органів внутрішніх справ звільнили. Втім, усе по порядку.

Під час відпустки В.Кваші в Суворовському РВВС стався інцидент із застосуванням «Беркута», щоб вилучити документи МП «Радар». (Про це йшлося в попередній публікації). Коли ж Василь Данилович повернувся з відпустки, виявилося, що він, як і весь райвідділ, — поза штатом. Кваша подав рапорт до МВС про його незаконне звільнення, зміщення з посади, про невиправдане виділення із справи про викрадення автомобілів, справи щодо працівників ДАІ, про незаконне порушення проти нього кримінальної справи за наклепом С.Кухарського. Аналогічний рапорт подав В.Кваша й до прокуратури республіки. Виїхала вже згадувана комісія МВС, що дала карт-бланш генералові Павлову. Паралельно приїхав і зональний прокурор по Херсонській області Задорожній. Останній лише скасував рішення про припинення кримінальної справи проти працівників ДАІ, які організували продаж автомобілів за кордон.

В.Кваша знову звертається до МВС, намагається потрапити на прийом до міністра, його заступників, вдалося йому лише поговорити з начальником управління кримінального розшуку МВС України Мельником. Той пообіцяв розібратися. Але...

Тим часом у Херсоні і навіть у Києві все жвавіше навішують В.Кваші гирі. Способи — найрізноманітніші. Починаючи з пліток, що розпускаються на ринках у Херсоні, і закінчуючи конфіденційними телефонними бесідами на рівні Кабінету міністрів України та МВС. З останньої інстанції, а саме від заступника міністра, цікаво, від кого він почув це — до Кабінету міністрів надійшла «інформація», що, мовляв, Кваша неблагонадійний — намагався вчинити замах на полковника Юсифова... Але таких телефонних даних до справи не пришиєш. А щоб шилося все ж таки, влаштували В.Кваші в Херсонському УВС атестацію. Заохочення за гідну службу перекреслили, ніби їх і не було. Навпаки, звинуватили В.Квашу в тому, що, мовляв, проти нього порушувалася кримінальна справа, дарма, що вона припинена через відсутність складу злочину. До профспілки атестованих працівників Кваша не входив, тож лаври МП «Радар» йому пришити не могли. Тоді вирішили начепити на нього великий гріх — фальсифікацію статистичних даних про розкриття злочинів. Отакої. А будеш? Про моральні якості теж втнули. В атестації, підсумовуючи всі «гріхи», вказали, що В.Квашу «можна використати на некерівній роботі». Сфабрикували цю атестацію на догоду Павлову, який заявив Кваші: «Захищайтесь!», — начальник управління кримінального розшуку УВС області В.Вишневий та заступник Павлова по кадрах Л.Реут.

І знову В.Кваша подався за правдою в Київ до МВС та прокуратури республіки, знову написав рапорт. Прокуратура цього разу направила групу своїх працівників, щоб усе ж таки розставити крапки.

Згодом перший заступник Генерального прокурора України Ю.Гайсинський 26.10.92 року повідомив Квашу: «Ваші скарги про необ'єктивне розслідування кримінальної справи про крадіжки А.Балабаном та В.Клисем автомобілів, а також безпідставну відмову в порушенні кримінальної справи щодо С.Кухарського за заздалегідь відомий наклеп Генеральною прокуратурою перевірені.

Встановлено, що прокуратурою Миколаївської області з кримінальної справи про викрадення автомобілів у жителів Миколаївської, Херсонської та інших областей і перепродажу їх Балабаном і Клисем за кордоном були безпідставно виділені матеріали в окреме виробництво щодо працівників ДАІ УВС Херсонської області Ю.Бойченка та В.Богуна, які сприяли оформленню міжнародних свідоцтв на викрадені автомобілі. Генеральною прокуратурою України 26.10.1992 року ці справи об'єднано в одне виробництво, розслідування по справах доручено прокуратурі Запорізької області».

Далі у відповіді йдеться про те, що постанову прокуратури Суворовського району Херсона про відмову в порушенні кримінальної справи проти С.Кухарського за наклеп на В.Квашу Генеральна прокуратура України скасувала 26 жовтня 1992 року. Однак минув уже п'ятий місяць, а В.Квашу як заявника навіть не викликали до місцевої прокуратури. Навіщо? Опальний же...

Щодо фальсифікації статистичного обліку розкриття злочинів, то Генеральна прокуратура України виявила чимало таких фактів, але Кваша до них не причетний. Ось як про це сказано в листі Ю.Гайсинського до Кваші:

«Перевіркою ваших доказів про те, що до складеної на вас атестації внесено недостовірні дані про несвоєчасне подання вами в інформаційне бюро УВС області 109 статистичних карток, встановлено, що дійсно названі картки надійшли до бюро УВС після звітного періоду. Однак вашої причетності до фальсифікації цих статистичних карток, як це вказано в атестації, перевіркою не встановлено».

Однак давно відомо, якщо щось робиться, то це комусь вигідно. А було вигідно представити роботу наступників В.Морозова та В.Кваші, відповідно — нового начальника Суворовського РВВС Олігорського, його заступника з оперативної роботи Гукасяна, а заразом заступника з слідства Сурхаєва у якнайкращому світлі. От і вдалися до фальсифікації звітності. Вона полягала в тому, що нібито слідчий В.Нігалатій закінчив розслідування 36 кримінальних справ і направив їх до суду. Насправді ж В.Нігалатій розслідував 70 епізодів однієї великої кримінальної справи.

Є таке правило: роботу оперативників зараховують за існуючим наказом МВС України та Генеральної прокуратури, коли слідчий завершив розслідування справи. Вона може розслідуватися досить тривалий час, особливо, коли йдеться про велику кількість епізодів, хоча справа фактично вже розкрита. А оперативні служби бажають одержати результат, не чекаючи завершення розслідування. Тим більше, Гукасяну так кортіло «втерти Кваші носа», мовляв, я краще за тебе працюю, що вмовити слідчого В.Нігалатія було справою техніки...

Загалом, прокуратура республіки щодо фальсифікацій статистичних даних у херсонській міліції порушила кілька кримінальних справ за статтями 165, 175 ККУ (зловживання службовим становищем і службову підробку документів).

Отже, звинувачення В.Кваші в усіх гріхах мали б відпасти. Щоб справедливість усе ж таки торжествувала, В.Кваша звернувся з позовом до суду про відновлення на роботі. У Суворовському райнарсуді позов прийняли, однак, коли одержали відмову УВС про подання певних довідкових матеріалів, сповістили В.Квашу, що саме через це вони не можуть... прийняти його позов до суду. Нічого оригінальнішого не придумав і обласний суд, куди В.Кваша також звернувся з позовом про поновлення на роботі. Та плювати панам офіцерам з Херсонського УВС на суди, які вимагають якихось там документів! Бо упередженість, ненависть до непокірливого майора, який намагається добитися правди, компромат типу «одна баба сказала» до суду ж не подаси... А відновити на роботі — означає визнати свою безпорадність. Честь мундира панам офіцерам не дозволяє... Краще закони порушувати!

Втім, про честь і закони, пане генерале Павлов, в очолюваному вами УВС не дуже дбають. Ну от, хоча б узяти вашого заступника полковника О.Юсифова. Чому вас ніяк не збентежило те, що цей ваш підлеглий склав присягу на вірність Україні тільки в лютому нинішнього, 1993 року, якщо працює в УВС області з 1991 року? Чому, займаючи таку поважну посаду, ніде не прописаний, змінив три паспорти? Чому, будучи у 80-х роках начальником Комсомольського райвідділу внутрішніх справ у Херсоні, подався до Нагірного Карабаху? Чому, коли там почалися відомі події, а він уже обіймав посаду заступника міністра внутрішніх справ Азербайджану, втік до Херсона, де його одразу ж призначили начальником так званого шостого відділу — боротьби з організованою злочинністю? Чому в 1992 році він мав нагоду три дні побути паралельно з роботою в Херсонському УВС і міністром внутрішніх справ Азербайджану, а потім вихвалятися цим серед своїх колег у Херсоні? Чому, нарешті, азербайджанські міняли купонів, рублів та іншої валюти, якими, до речі, забитий готель «Київ», почувають себе привільно в Херсоні? Чому іменем Юсифова прикриваються? Чому затриману працівниками очолюваного Юсифовим відділу 6 лютого минулого року групу азербайджанців, особи яких, як зазначено у відповідному протоколі, не встановлено (а в них було вилучено 57 пляшок коньяку та ніж кустарного виробництва), з миром було відпущено, а коньяк, судячи із свідчень підлеглих Юсифова, за його ж командою розпито... Дуже багато чому? Але вони залишаються без відповідей, генерале Павлов. Втім, ці питання — й до генерал-полковника Василишина.

Так хто ж у Херсоні восьмерик крутить? Хто переслідує офіцерів, що не один десяток років вірою і правдою служили, а коли стали декому на шляху, то їх, наче отих вовків, прапорцями обставили. Їхні долі ламають, як ото засипають зерно в жорна, крутять восьмерик... Трощать верхній і спідній камені те зерно, трощать, мелють та перемелюють. Перемелеться, кажуть, мука буде. Хай філологи вибачать. Не борошно, а мука. Бо мелють у тих жорнах і нерви, і жили, і кістки. І якби ж то баби. Так ні ж — пани офіцери...

Світлана ПИСАРЕНКО.

Херсон.

P.S. Справа про викрадення і продаж за кордоном автомобілів до кінця лютого 1993 року знаходилась у прокуратурі Запорізької області. Звідти її відфутболили до Дніпропетровська. Потерпілі ж чекають справедливості. Доки? Може, в прокуратурі республіки знають?

РУЙНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

Уперше в Києві було зруйновано пам'ятки історії і культури — така була б сьогодні назва дерев'яних скульптур язичницьких богів — у рік хрещення Русі. Повалили ідолів, відшмагали батогами та й порубали на друзки. Перуна ж стягнули у Дніпро, а він клятий все не тонув, хтозна, може того, що тисячі рождених, хрещених, рабів Божих ім'ярек бігли берегом та й просили: «Видидай, видибай, Боже!»

А от остання звістка: у приміщенні Спілки письменників розбито меморіальні плити письменникам-фронтовикам, які загинули в роки минулої війни. Була ж та війна Великою, бо несла з собою багато смертей, і воістину Вітчизняною, бо за спиною солдата були рідні села і міста, матері, сестри, діти, батьки... Народ!

Пам'ятники ставлять для того, щоб увічнити, але й вони не вічні. Досить тільки захотіти і каменя на камені не залишиться для тих, хто прийде збирати каміння.

Відновлюючи історичну справедливість, змітаючи ідолів з постаментів, все ж не забуваймо тихого поетового: «Тільки жита не топчи...» Бо ж згоріла Тарасова хата, підпалено хрести трьох мучеників за Україну на Байковому, плюндрують могили солдатів-фронтовиків...

Піднімаючи руку на творіння людські, подумаймо: для чого! Зректися минулого! Чи переосмислити його!

Ми всі з минулого і з прийдешнього. Ми від тих, кому височіють пам'ятники, встановлено меморіальні дошки, і від тих, хто лежить в сирій землі під похиленими дерев'яними хрестами. Історія не буває несправедлива. Тільки люди. І хвала тим, хто розчистить пустир.

Але стократ хай буде благословен той, хто на пустирі побудує храм!

Я. ЗОРІВНА.

Фото Олександра МАЛАХОВСЬКОГО,
Владислава ФАЛІНА,
Олександра РАНЧУКОВА,
Михайла САЧКА.

Експрес-інформація

З ПОЛІТИЧНОЮ МІСІЄЮ

З проханням до Організації Об'єднаних Націй направити в Грузію місію ООН для ознайомлення з ситуацією, що склалася в зоні грузино-абхазького конфлікту, звернувся уряд цієї країни. Керівник представництва ООН в Грузії Т. Стачевич повідомив, що Рада Безпеки ухвалила направити до Абхазії політичну місію і місію з питань захисту прав людини. За попередніми даними, політична місія ООН прибуде до Грузії до кінця березня, інформує «Іпринда-Подія».

ІНФОРМАГЕНТСТВА ПОСПІШИЛИ

Рішення про можливий склад, час і місце робочої зустрічі на рівні міністрів семи індустріальних країн Заходу з питання надання термінової допомоги реформам у Росії поки ще не прийнято, заявив у Лондоні представник британського міністерства фінансів. У такий спосіб він спростував повідомлення, розповсюджене деякими світовими інформагентствами про те, що таку зустріч уже призначила Японія, яка нині головує в «сімці», на 18 квітня.

ЗА ВЗАЄМНОЮ ДОМОВЛЕНІСТЮ

Міністр закордонних справ Росії А. Козирєв 23—24 березня здійснить робочий візит до Вашингтона для переговорів з держсекретарем США, повідомив департамент інформації і преси МЗС РФ. Планується також зустріч російського міністра з Президентом США. Головна мета візиту — підготовка російсько-американської зустрічі у верхах у Ванкувері, а також обговорення найактуальніших міжнародних і двосторонніх питань.

ОВП СТАВИТЬ УЛЬТИМАТУМ

Палестинська делегація не візьме участі в дев'ятому раунді арабо-ізраїльських мирних переговорів у Вашингтоні, якщо Сполучені Штати не задовольнять вимоги палестинців, які вони раніше передали держсекретареві США У. Крістоферу. Про це заявив у Тунісі представник політичного департаменту Організації визволення Палестини Ф. Каддумі. Він підкреслив, «немає сенсу їхати на переговори «тоді, як депортовані до Лівану палестинці залишаються у вигнанні, а Ізраїль продовжує нехтувати міжнародними законами й основами процесу політичного врегулювання».

ПЕРШИЙ ЕТАП

програми з подання гуманітарної допомоги Вірменії розпочали Сполучені Штати. За даними посольства РВ в США, два судна з 101 контейнером з одягом, продовольством, ліками, дитячим харчуванням уже вийшли з американських портів. Передбачається, що вантажі будуть доправлені до Єревана наприкінці березня. На цьому перший етап гуманітарної допомоги закінчився.

ШИРОКА ПОЛІТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ

Європейське Співтовариство, передовсім Великобританія, надає великого значення підключенню Чеської Республіки до ЄС, заявив у Празі державний міністр закордонних справ Великобританії Д. Хогг. На зустрічі з ним керівник чеського МЗС Й. Желенець відзначив, що «концепцію ЧР є не тільки вступ до ЄС, а й до НАТО». З даного питання, за словами чеського міністра, в його країні досягнуто широкого політичного консенсусу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Подія тижня: коментар власкора відділу зарубіжної інформації

«Відверте втручання Росії загрожує їй катастрофою»

Різко ускладнилась останніми днями ситуація на грузинсько-абхазькому фронті. Сторони активізували бойові дії. Абхазькі формування здійснили спробу захопити Сухумі. Ведеться постійний артилерійський обстріл міста. Є численні жертви серед мирних жителів. Але загальна мобілізація в Грузії, про яку говорив Е. Шеварднадзе в Тбілісі на надзвичайному парламентському засіданні 16 березня, оголошена не була. Це пов'язано, в першу чергу, з успішним відбиттям грузинськими силами атаки абхазів на Сухумі у ніч з 15 на 16 березня. Разом з тим у передмобілізаційну готовність приведено військові комісаріати республіки. На роботу в режимі надзвичайного стану перейшли силові міністерства та спецслужби. У районах і містах республіки йде інтенсивне формування резервістських підрозділів.

Як заявив Е. Шеварднадзе, котрий вилетів до Сухумі одразу ж після атаки абхазьких загонів, для такої напівголодної країни, як Грузія, мобілізація є надзвичайним заходом. Він також відзначив, що його заява про відверту участь російських військ у конфлікті тут, у Сухумі, повністю підтвердилась.

На думку Шеварднадзе, Росія зобов'язана відвернути це безумство. Глава Грузинської держави надіслав листа Президентові Росії Б. Єльцину з пропозицією про негайну зустріч, але відповіді не було. Безрезультатними виявилися спроби Шеварднадзе зв'язатися з допомогою командуючого групою російських військ у Закавказзі Федора Реута з керівником російської військової адміністрації в Гудауті генералом Сорокіним, котрий безпосередньо керував діями росіян, які воюють на боці абхазів. Грузинофобія цього генерала відома вже давно. Втім, як і те, що він претендує на роль нового генерала Лебедя в гудаутському анклаві, контрольованому абхазькими загонами.

На думку спеціалістів Міністерства оборони Грузії, урядова армія країни вже не та, що була на початку війни, і здатна успішно вирішувати досить складні бойові завдання. **Ліквідація прориву лінії фронту, здійсненого абхазькою стороною, багато в чому свідчить про справедливість таких оцінок.** За твердженням грузинських джерел, у ході бойових операцій 14—18 березня абхазька сторона втратила вбитими й пораненими від 300 до 500 чоловік. Втрати грузинської сторони — близько 120 чоловік. Половина з них — мирні мешканці, потерпілі від бомбового та артилерійського обстрілу. До речі, про бомбардування. Грузинські військові вважають, що усі заяви російських військових про їх неучасть в авіанальотах на місто не витримують ніякої критики. Єдиний аеродром, з якого можуть злітати літаки типу Су-25 та Су-27, розташований в абхазькій зоні і повністю контролюється російською армією. **Крім того, наземне забезпечення нічних бойових вильотів можливе тільки з використанням складного навігаційного обладнання і при наявності висококласних спеціалістів.** Усього цього в абхазів, що мають напівпартизанські формування, не було і не могло бути ні практично, ні теоретично.

Неважко припустити, що воєнні дії абхазької сторони при досить відвертій підтримці російських військових зумовлені також **зміцненням** позицій імперських сил у Росії, після завершення VIII з'їзду народних депутатів цієї країни.

При цьому кроки абхазьких лідерів, котрі прагнуть будь-що сподобатися й заручитися російською підтримкою, куди миліші імперському менталітетові, ніж незалежний грузинський лідер Е. Шеварднадзе, який намагається в екстремальних умовах грати свою гру. І який недвозначно попередив, що продовження відвертого втручання російських військових у конфлікт і у внутрішні справи Грузії обернеться катастрофою для самої Росії.

Бесік БАРАТЕЛІ.

Тбілісі.

* * *

На знімку: абхазькі ополченці на захопленій у грузинської армії БМП в районі річки Гуміста, що між Сухумі та селищем Ешери, де утворилась лінія фронту супротивних сторін.

Фото ІТАР—ТАРС.

P. S. Як повідомила «Іпринда-Подія», учора вранці над позиціями грузинських збройних сил в Абхазії був збитий військовий літак СУ-27 ВПС Росії. Це трапилося після того, як літак здійснив дві кулеметні атаки грузинських позицій. Особистість загиблого льотчика встановлено. Це Шипко В'ячеслав Олександрович, 1958 року народження, майор, командир ланки, особистий номер — 622752 в/ч 19104.

Отакої!

ПРОБЛЕМИ «ПЕРШИХ ЛЕДІ»

У Нігерії дружини державних діячів традиційно перебували на другому плані. Становище докорінно змінилося за роки правління Президента Ібрагіма Бабангіди — його дружина Маріам постійно на виду. Насамперед це пояснюють її привабливою зовнішністю та твердістю характеру.

Нову для Нігерії «моду» перейняли й губернатори тридцяти штатів федерації. Їхні дружини також стали з'являтися на відкритті виставок, на зборах, семінарах та конференціях. Але тут виникла проблема, кого вважати «першою леді», оскільки більшість губернаторів... багатоженці. Причому це стосується і тих з них, які сповідують християнство.

За протоколом лише одна дружина може носити титул «першої леді». В своїх штатах губернаторам ще якось вдається чергувати вибір між дружинами, та на заходах вищого рівня це виключено. «Перша леді» лише одна, і ця роль їй відводиться на весь час перебування чоловіка на цій посаді. На такому твердо наполягла Маріам. Очевидно, тому, що вона єдина дружина президента.

Микола ШАРЦЕ.

Що почім

І шмат Америки на додачу

Китаєць Чжань Цзі ніколи в житті не був в Америці, проте він є власником 160 квадратних сантиметрів землі, розкиданих у кожному з її 50 штатів.

Річ у тім, що підприємлива американська компанія «Амерікен айкерз» купила по кілька гектарів землі в кожному штаті, поділила їх на малесенькі наділи (по одному квадратному дюйму в кожному штаті) й почала розпродувати в Китаї по 685 доларів за «штуку». Причому кожен покупець одержує красиве, написане англійською мовою свідоцтво в дерев'яній рамці, в якому сказано, що той чи той китаєць є символічним власником американської землі. Щоправда, внизу маленькими буквами дописано, що жодних прав дане свідоцтво не дає. Незважаючи на це, 30 тисяч китайців уже завели престижні «ділянки».

Ці символічні ділянки землі китайці дарують молодятам, друзям та дітям у дні народження.

Газета «Время» (Ізраїль).

Застереження

ЕКСТРАСЕНСИ, ЗДАЄТЬСЯ, ДОЛІКУВАЛИСЯ, І ТЕПЕР НИМИ ЗАЙМЕТЬСЯ МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Знахарям, котрі не мають ліцензії на право лікувати, віднині заборонено приймати хворих у бішкекському центрі народної медицини «Бейші» та інших подібних закладах республіки. Це викликано тим, що в лікувальних установах різко збільшилася кількість хворих із запущеними формами захворювань, багато з яких, як з'ясувалося, довго лікувались у народних цілителів.

Плоди таких лікувань особливо негативно відбиваються на дітях. А здоров'я, особливо молодого покоління, на думку начальника управління економіки й фінансів Міністерства охорони здоров'я Киргизстану С. Орозалієва, жодною мірою не повинно залежати від комерційних або відомчих інтересів хоч би там кого.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Справи кримінальні

ГОЛОВНЕ — ВЧАСНО «ЗМИТИСЯ»

Половина співробітників таллінської економічної поліції приймає заяви від осіб, котрих обдурила фірма «INTER Work Corporation». На сьогодні заяви подали майже 300 чоловік, хоча відомо, що всього «послугами» цієї організації скористалося майже 5000 осіб.

Вказана фірма відкрила своє бюро в центрі Таллінна в січні, обіцяючи клієнтам до березня забезпечити їх роботою в країнах Європи і Південної Америки. Кожен подавач заяви повинен був сплатити 2335 крон.

У лютому контора фірми несподівано виявилася закрита, а заповнені анкети валялися на вулиці. Керівник і один із власників фірми Аарні Неувонен (він же Розенберг, або Петров) безслідно зник. За підрахунками поліції, він зібрав з усіх обдурених близько 12 мільйонів крон, або 1 мільйон доларів.

Наявна в поліції справа, у якій описуються попередні злочини Неувонена (обдурювання, крадіжки), кудись зникла, а в бюро інформації й аналізу Департаменту поліції Естонії Неувонен на початку року одержав довідку, де зазначалося, що раніше він не був засуджений.

За кілька днів до зникнення Аарні Неувонена його син Едвін сказав співробітникам, що батько їде засновувати нову фірму в Литві.

Надія ДОРОНІНА.

Таллінн.

Можна нарікати на індивідуальні особливості й кваліфікацію тих чи інших державних чиновників з обох сторін. Та чи варто? Звичайно, постійне миготіння осіб з нашої сторони явно не додає авторитету українській позиції. Посудіть самі: вперше розмова про можливе ускладнення в поставках енергоресурсів виникла під час візиту тодішнього міністра економіки Володимира Ланового. Трохи пізніше його змінив за столом переговорів Віктор Пинзеник, того, в свою чергу, — Ігор Юхновський, а затим — Василь Євтухов. Причому, кожний з них вів переговори зі своєї позиції, а вона нерідко суперечила позиції попереднього лідера. Тоді як російську сторону регулярно представляє віце-прем'єр Олександр Шохін, котрий, як то кажуть, на «нафтогазовому бізнесі» з Україною вже собаку з'їв. Але навіть не цей особистісний чинник визначає оте скрутне становище, в якому опинилась Україна через перебої з поставками енергоносіїв. Є кілька каменів спотикання на цій дорозі.

Актуально

ПРО ГАЗ... І НЕ ТІЛЬКИ

Переговори про поставки енергоносіїв з Росії в Україну, схоже, набувають перманентного характеру. Наші віце-прем'єри й міністри, експерти з проблем ресурсів нині частіше бувають у Москві, ніж у своїх київських кабінетах. На жаль, поки що ці поїздки закінчуються безрезультатно. Не став винятком і останній візит.

Камінь перший було закладено в Дагомисі, коли Вітольд Фокін, нічтоже сумняшеся, згодився підписати, по суті, кабальні умови торгівлі з Росією — за світовими цінами. Якщо врахувати, що наша сільгосппродукція — основна, частина українського експорту з РФ — досить дешева, а нафта й газ — куди дорожчі, то навіть школяреві зрозуміло: перехід на торгівлю з північним сусідом «за зелені» чи їх еквіваленти — загибель для економіки України.

Камінь другий — безальтернативність в енергопостачанні. Багато в чому ми її самі і створили. Надто багато зусиль і коштів вклала свого часу Україна в розвиток Тюменського нафтогазового регіону. Навіть нині регулярно літають туди наші вахтовики. Однак Тюмень — зарубіжжя, і не гостям замовляти там музику. Проте російські політики чудово розуміють, що енергетичний кийок може бути непоганим стимулом для повернення України в лоно «братньої сім'ї». А крім того, є й інша реальність: видобуток корисних копалин у Федерації різко знижується. І навіть за найкращих відносин між нашими державами нам доведеться шукати альтернативу. Втім, як і самій Росії. (Згадаймо у зв'язку з цим США, які свою нафту закачують у стратегічний запас, а для поточних потреб купують на Близькому Сході). Розкладка ця настільки проста, що диву даєшся. Невже досвідчені наші господарники не могли зрозуміти: нафтові термінали в Одесі і нові газові артерії з півдня — це не данина політичній моді, а економічна необхідність.

Стратегічні прорахунки визначають і помилки в тактиці. От і доводиться новим високим чиновникам, спалюючи тонни гасу в авіаційних спецрейсах, тільки те й робити, що літати до Москви, намагаючись хоч як-небудь залатати дірки.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Власкори повідомляють

Мінськ

ОДИН У ПОЛІ НЕ ВОЇН

Становище, що склалося на об'єктах Бихівського гарнізону, після передислокації його особового складу в Росію, продовжує турбувати всі державні органи області. І найголовнішою проблемою є охорона військових об'єктів та арсеналів.

Хоча аеродром і порожній, на складах залишилися морські міни й авіабомби, а також окислювачі для ракет. На недавній сесії Могильовської облради було заявлено, що ці ракетні окислювачі можуть стати причиною екологічного лиха, масштаби котрого неможливо передбачити. До того ж строки зберігання морських мін та авіабомб закінчились, що також викликає тривогу. Небезпека може з'явитися і з іншого боку, якщо врахувати, що арсенал може потрапити в руки ділків, кримінальних елементів чи просто цивільного населення. Таке цілком можливо, адже весь Бихівський аеродром охороняє лише один солдат.

Віктор ХОРОШКО.

Єреван

ПОСЛОМ ВІРМЕНІЇ СТАВ ГРОМАДЯНИН ФРАНЦІЇ

Відомий у світі французький співак і композитор Шарль Азнавур призначений послом Вірменії з особливих доручень. Про це заявив Президент РВ Левон Тер-Петросян на зустрічі з вірменською діаспорою Франції, що відбулася в рамках офіційного візиту глави вірменської держави в цю країну.

Слід відзначити, що громадянин Франції — вірменин за походженням — Шарль Азнавур останніми роками багато що зробив для історичної батьківщини. Особливо відчутною була його участь у житті Вірменії після трагічного землетрусу 1989 року. Не одну партію вантажів гуманітарної допомоги одержала республіка від Азнавура.

І от сьогодні, поряд з добродійними акціями справжнього патріота, вірменський народ здобув можливість користуватися плодами його діяльності і як офіційного представника держави.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Ташкент

ТЕАТР ВЕСНИ Й ОБНОВЛЕННЯ

В Узбекистані готуються до свята Ноуруз, котре відзначають у день весняного рівнодення — 21 березня.

Це давнє свято довгі роки не дозволялося відзначати, і тому така велика зацікавленість до нього серед населення республіки тепер. Ноуруз, що дійшов до нас з язичницьких часів, позбавлений релігійних атрибутів. Це свято обновлення, свято першої борозни. Указом Президента І. Каримова створено організаційний комітет з проведення Ноуруза. У центрі Ташкента вже вивершують новий кінотеатр «Ноуруз». Відкриття його намічено на 21 березня, тут і відбудуться святкові урочистості.

Зульфія РАСУЛІ.

На злобу дня

— Та зрозумій, нарешті, я тебе аж ніяк не викрадаю, а при-ва-ти-зую!

Малюнок із газети «Лудаш Маті» (Угорщина).

ЯК СТАБІЛІЗУЮЧИЙ ФАКТОР

Угоди

Нещодавно в угорському місті Дебрецені підписанням спільної декларації міністрів закордонних справ Польщі, Угорщини й України та установчих документів асоціації «Карпатський єврорегіон» була відзначена подія, яка, безумовно, може розглядатися як історична віха на шляху розбудови нової архітектури безпеки і співробітництва у Центрально-Східній Європі і яка стане важливим внеском у справу прискорення процесів, спрямованих на будівництво єдиної, мирної і процвітаючої Європи.

Створення міжнародної асоціації, до якої увійшли карпатські регіони Польщі, Угорщини, Словаччини (асоційований член) і України (Закарпатська область), стало можливим завдяки ініціативам органів місцевого самоврядування і місцевих адміністрацій і за активної підтримки дослідницьким інститутом «Схід — Захід» (США), а також такої впливової організації, як Рада Європи.

Внаслідок особливостей географічного розташування та історичного розвитку народи, що населяють прикордонні регіони Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини і України, протягом багатьох років здійснювали різноманітні форми контактів та зв'язків. Ці неофіційні «міжнародні відносини», що широко охоплюють національну, культурну та інші сфери і які розвивались впродовж століть, заклали потенціал, завдяки якому вони можуть стати одним з найважливіших стабілізуючих факторів у складній долі Європи, а також відіграти вирішальну роль в економічному розвитку карпатського регіону.

Регіональні транскордонні зв'язки на території зони Карпатських гір, як офіційні, так і неофіційні, традиційно були двосторонніми. Довгий час вони зводились до наслідування моделі, встановленої в рамках Ради Економічної Взаємодопомоги, і тільки нові політико-економічні реалії, які склалися останніми роками у Польщі, Угорщині, Румунії, Словаччині і Україні, дали можливість для розвитку приватного підприємництва, особливо в галузях економіки, що, в свою чергу, вимагало багатосторонніх зв'язків. Внаслідок цього на території зони Карпатських гір були започатковані різні багатосторонні регіональні ініціативи в рамках території кількох країн, що призвело до виникнення ідеї створення певних організаційних структур, які б сприяли координації спільних дій.

Ряд зустрічей, організованих за допомогою і за участю дослідницького інституту «Схід — Захід» у 1992 році, які звели разом представників органів місцевого самоврядування і місцевих адміністрацій карпатського регіону Польщі, Угорщини, Словаччини і України, спричинили сформування у червні 1992 року підготовчого комітету як органу, на який було покладено обов'язки проведення необхідної підготовчої роботи щодо заснування асоціації «Карпатський єврорегіон» і вироблення відповідної угоди та Статуту.

Ініціаторами створення Асоціації ставилося за мету заснування найтісніших відносин, які поліпшать координування транскордонного співробітництва між його членами і, таким чином, сприятимуть прискоренню регіонального економічного розвитку на його території, залученню допомоги з країн Заходу, подальшому розвитку добросусідських відносин між країнами і народами, що входять до неї.

Уряди багатьох країн Європи, міжнародні інститути та неурядові організації Заходу уважно і з оптимізмом стежать за подіями, пов'язаними зі створенням «Карпатського єврорегіону». Захід розглядає це як важливу позитивну ознаку співробітництва між народами Центрально-Східної Європи і ладен підтримати зусилля, спрямовані на суттєве підвищення їх життєвого рівня, формування більш сприятливих умов для інвестування західного капіталу, скорочення безробіття тощо.

Рада Європи, наприклад, готова сприяти проведенню таких заходів, як обмін інформацією між «Карпатським єврорегіоном» і єврорегіонами Західної Європи. За умови втілення в життя в рамках асоціації конкретних проектів у таких сферах, як перебудова економіки, розвиток дрібного та середнього підприємництва, освіта, наукові дослідження, охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища тощо. Західні організації та фонди готові надавати учасникам асоціації багатопланову, в тому числі фінансову підтримку.

Важливо, що «Карпатський єврорегіон» не є «замкнутою» структурою, з обмеженою кількістю її учасників. Під час урочистої церемонії підписання установчих документів асоціації «Карпатський єврорегіон» у Дебрецені всіма учасниками зустрічі підкреслювалось бажання розширити її географічні рамки за рахунок прикордонних територіальних одиниць Румунії, представники яких були присутні у Дебрецені як спостерігачі, а також, як було підкреслено міністром закордонних справ України А. Зленком, шляхом додаткового включення до «Карпатського єврорегіону» ряду адміністративно-територіальних одиниць України, зокрема Львівської, Івано-Франківської і Чернівецької областей.

Оцінюючи створення асоціації «Карпатський єврорегіон» з точки зору тих політичних переваг, яких набуває наша держава, слід відзначити, що, по-перше, це відповідає національним інтересам України в плані зміцнення стосунків з сусідніми державами і може розглядатися як «карпатський міст» на шляху її інтеграції в Європу, а по-друге, з точки зору загальноєвропейських інтересів — сприяє міжнародній стабільності в регіоні.

Віктор КРИЖАНІВСЬКИЙ,
перший секретар МЗС України.

Статистика

І ТУТ БОРЖНИКІВ ВИСТАЧАЄ

Організація Об'єднаних Націй продовжує переживати серйозні фінансові труднощі. Про це свідчать дані, наведені в доповіді генерального секретаря Б. Галі.

Найбільшим боржником ООН, як і раніше, залишаються Сполучені Штати, сума боргу яких тільки в регулярний бюджет сягає 549,4 млн. доларів. Заради справедливості треба сказати, що США є і найбільшим вкладником ООН, фінансуючи 25 відсотків бюджету організації (Японія — 12,4 відсотка, Німеччина — 8,9, Росія — 6,7). На другому місці у списку боржників стоїть Російська Федерація (149,4 млн. доларів до регулярного бюджету). Далі — Японія (127 млн доларів), Франція (61 млн), ПАР (53 млн), Німеччина (45,5 млн), Бразилія (45,2 млн), Італія (43,7 млн) і, нарешті, Україна (36,3 млн). Загальна сума заборгованості держав — членів ООН до регулярного бюджету становить нині 1 мільярд 375 мільйонів доларів.

ЩЕ РАЗ ПРО ЯДЕРНУ ЗБРОЮ

Проблему без'ядерного статусу України продовжують інтенсивно обговорювати на сторінках преси. Кілька обставин спонукують жвавість цього обговорення. Перша — підписання російсько-американського договору СНО-2, друга — наближення строку ратифікації Україною договору СНО-1 і третя — розробка й обговорення в українському парламенті доктрини національної безпеки України.

З позицій здорового глузду збагнути, чому українська армія має відмовитися від ядерної зброї, неможливо. Адже вона вже володіє цією зброєю. І саме ця зброя виступає чинником стримування — змушує інші держави грунтовно продумувати наслідки можливих воєнних дій проти ядерної держави і не допускати воєнних авантюр. А в поєднанні з ракетами — це просто надійний щит, гарантія незалежності молодої держави. І ось тепер з незрозумілих і ніким і нічим не обгрунтованих міркувань ми маємо відмовитися від ракетно-ядерного щита і будувати на цій відмові доктрину національної безпеки!

Про свій намір стати в майбутньому без'ядерною державою український парламент заявив тоді, коли Україна входила до складу Союзу РСР. Її цілісність і недоторканність, отже, були гарантовані всією могутністю Союзу. Тепер ситуація змінилася. Союз розпався, і Україна має сама дбати про власний захист.

За цих умов віддати ядерну зброю — означає залишити молоду державу без сучасних засобів військового захисту. І це в той час, коли десятки країн прагнуть оволодіти ядерною зброєю. 30 з них уже сьогодні науково-технічно готові до її виробництва і майже 15 стоять на порозі створення власної ядерної зброї.

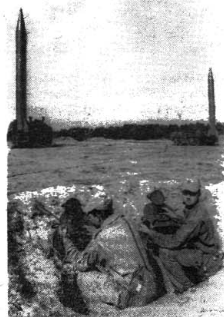
В усьому світі знають, що наявність ракетно-ядерної зброї дає можливість створювати армію невелику кількісно, але неймовірно сильну за своєю вогневою потужністю. Наявність цієї зброї робить воєнне будівництво економічним, дає можливість вивільнити сотні тисяч працездатних чоловіків і використати їх у сфері виробництва. Саме цим шляхом йде Росія, розпочинаючи реконструкцію своїх стратегічних ракетно-ядерних сил. Про це недавно заявив в інтерв'ю «Известиям» перший заступник міністра оборони цієї країни Андрій Кокошин. Варто прислухатися, панове генерали Української армії, до тих розрахунків, які він наводить: **«...ракетні війська — найдешевший вид збройних сил. Вони здатні вирішувати 60—100 відсотків бойових стратегічних завдань, а вимагають для себе тільки 5—6 відсотків усього оборонного бюджету. При чому 7 відсотків з них йде на утримання особового складу, 9 — на капітальне будівництво, 4 — на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи».**

Цю просту істину добре розуміють у Франції та Англії, які вже давно йдуть цією ж дорогою. Зарубіжні фахівці одностайно твердять: ядерні сили — найдешевший і найефективніший засіб стримування. Але цю істину, на жаль, чомусь ніяк не можуть збагнути ні наше Міністерство оборони, ні Президент, ні Верховна Рада. Щоправда, на найвищому рівні начебто спостерігається певний поворот до врахування реалій. Саме тому Україна, заявляючи про те, що вона не збирається відмовлятися від проголошеного курсу на без'ядерний статус у майбутньому, прагматично обумовлює реалізацію цього курсу певними економічними та політичними гарантіями.

Зупинимося на позиції тих, хто, всіляко підкреслюючи свою компетентність в обговорюваній проблемі, виступає за негайний і безумовний демонтаж ядерного щита України. Суть її з властивою народному депутату України полковнику В. Ізмалкову повчальністю військового ерудита викладено в заголовку статті «Ядерна ракета — це кам'яна сокира», опублікованої 22 грудня минулого року в «Голосі України». Підтекст цієї виразно антиукраїнської публікації містить пересторогу: «Куди ти пнешся, хохол! Бач, чого захотів! Ядерну ракету йому подавай! Це ж тобі не кам'яна сокира!»

Точка зору

Основний недоробок воєнної доктрини, відхиленої парламентом, помітний неозброєним оком: вона грунтується на без'ядерному статусі України.

Це — вгадуваний підтекст. Зовні ж аргументація має солідний і обгрунтований вигляд. Автор пробує з'ясувати, чиї зазіхання на територіальну цілісність і незалежність України могла б нейтралізувати ядерна зброя. Тут називаються: «сусід з півночі», а також певні політичні сили в Румунії, Польщі й колишній Чехо-Словаччині. З'ясовується, для протистояння цим державам стратегічна ядерна зброя не підходить. Тут потрібні й доцільні тактичні ядерні боєзаряди, які, нагадаємо, з України вивезли ще в травні минулого року. Отоді, мовляв, і треба було ставити питання про ядерний статус України. «Але де тоді були М.Поровський, С.Хмара, В.Толубко та їхні прибічники? — ставши в позу грізного обвинувача, запитує В.Ізмалков. — Цю зброю вивезено до Росії. Лишилися тільки амбіції».

Насмілимося й ми запитати пана полковника В.Ізмалкова, народного депутата України: «А де ви (тоді ще підполковник) були, коли до Росії з випередженням графіка вивозили боєголовки оперативно-тактичних ракет?» Адже, за вашими словами, саме «цей клас озброєнь відповідав би щодо дальності й потужності зарядів стратегічним завданням України». Виходить, і тоді й нині В.Ізмалков, будучи офіцером та народним депутатом України, добре розуміючи роль і значення оперативно-тактичної ядерної зброї, і пальцем не поворухнув, щоб донести це знання до колег-депутатів і широкої громадськості, протидіяти вивезенню цієї зброї з України.

У розв'язанні цього важливого оборонно-стратегічного завдання голос В.Ізмалкова — військового фахівця — повинен був лунати на повну силу. Бо переважна більшість депутатів українського парламенту — люди цивільні, не дуже обізнані з військовою справою. Але ж тоді В.Ізмалков мовчав. А тепер, коли боєголовки вивезено, він лукаво демонструє ерудицію і збиткується з патріотично настроєних депутатів.

На прикладі В.Ізмалкова яскраво видно, як політичні пристрасті й політична боротьба перешкоджають депутатам українського парламенту слугувати національним інтересам України, змушуючи нас махати кулаками після бою.

Перший тайм ядерного обеззброєння України противники нашої надійної оборони виграли. Ядерну зброю середнього радіусу дії вивезено до Росії, яка й привласнила її. Адже немає даних про те, що всі ці боєголовки справді демонтовано, як було передбачено умовами. А тим часом США та Росія за активного сприяння наших українських військових «спеців», наділених високими чинами у політичних ешелонах влади, посилено штовхають Україну до здійснення другого і завершального етапу ядерного обеззброєння.

У російській та західній пресі здіймається галас з приводу «невизначеної», «двозначної» позиції України з питань ядерного роззброєння. Потік звинувачень особливо посилився після укладення російсько-американського договору СНО-2 і з наближенням строку розгляду в українському парламенті СНО-1 та Ліссабонського протоколу.

Народний депутат Ізмалков та його прибічники твердять, що нам нічого не залишається, як приєднатися до цих актів. На озброєння вони беруть всі аргументи: від начебто нездоланних технічних та технологічних труднощів до економічних проблем. Що, мовляв, скажуть наші люди, дивлячись на порожні полиці магазинів і знаючи, у скільки обходяться стратегічні ракети?

Популістська патетика ця наскрізь фальшива й лицемірна. Чому б, скажімо, Ізмалкову, як фахівцеві не роз'яснити виборцям, що ракетно-ядерні війська, як уже зазначалося раніше, — найдешевший вид збройних сил, бо вимагають на своє утримання лише двадцяту частину бюджетних асигнувань на оборону.

В Росії, що теж переживає економічну кризу, військові діячі всіляко пропагують взятий нею курс на реконструкцію ядерних сил, підкреслюючи його економічну доцільність. У нас же старанно приховують ці дані, а народ залякують мільярдними затратами на розробку ядерних програм.

Тут треба було б прямо сказати: своєрідність ситуації з набуттям Україною статусу ядерної держави полягає в тому, що, так само, як і Росія, вона не повинна заново створювати ядерні збройні сили. Вони вже є, стоять у пускових шахтах на нашій землі. І стоятимуть стільки, скільки нам потрібно для нашої безпеки. Якщо, звичайно, через власну легковажність і глупство ми їх не вивеземо в північно-східному напрямку.

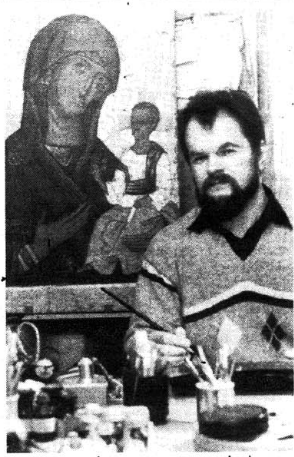
Віктор МИРОНЧЕНКО, Микола ПРОКОПЕНКО.

Київ.

Культура

ОБРАЗ БОГОМАТЕРІ, СТВОРЕНИЙ ЛЮДИНОЮ

Шедевр іконопису тепер буде і в Луцьку

Ще зі студентських років Анатолій Квасюк мріяв зробити копію ікони Волинської Богоматері, яку він побачив у Музеї українського образотворчого мистецтва в Києві. Це було дванадцять років тому, коли навчався в Київському художньому інституті на реставраційному факультеті. Хоч добре розумів, яка це складна й відповідальна робота: повторити шлях старого талановитого майстра. Тому, крім великого бажання, був сумнів, десь навіть страх закрадався: чи зумію?

Адже ікона Волинської Богоматері прийшла до нас з чотирнадцятого століття. Невідоме ім'я митця, який створив її. Майже 600 років вона була найголовнішим храмовим образом старовинної Свято-Покровської церкви Луцька. І не одне покоління людей вражала глибиною змісту, чарувала художньою досконалістю, композиційною довершеністю. Цей великої історичної цінності шедевр було виявлено у Луцьку в 1950 році. А через десять років ікону реставрували у Ленінграді. Після чого вона стала окрасою експозиції Музею українського образотворчого мистецтва у Києві, де зберігається сьогодні.

У минулому році громада Свято-Покровської церкви Луцька звернулася з проханням повернути ікону Волинської Богоматері до Луцька. Саме тоді й виникла ідея зробити копію цієї ікони. Вибір припав на Анатолія Квасюка не випадково. В останні роки він спеціалізувався на реставрації старовинних ікон та картин, у тому числі місцевих ікон. На Волині був відомий ще й тим, що саме йому довелося реставрувати експонати для музею-садиби Лесі Українки в Колодяжному, а також і особисті речі поетеси.

— Цю відповідальну роботу запропонував мені виконати директор Волинського краєзнавчого музею Анатолій Силюк, — розповів Анатолій Іванович. — І я з задоволенням погодився. Важливо було знайти добре висушену липову чи соснову дошку. Знаєте, мені вдалося знайти дошку, якій за 150 років. Півроку працював над копією в музеї у Києві, забувши про все на світі. Хотілося наблизитись до оригіналу, показати кожну тріщинку, подряпинку, дірки від цвяхів, різні реставраційні нашарування. За кілька століть ікона втратила свій первісний вигляд. Наскільки це мені вдалося, нехай оцінять люди.

У реставраційній майстерні, де ми розмовляли з Анатолієм Івановичем, я бачив копію виконаної ним ікони Волинської Богоматері. Поруч стояли ікони шістнадцятого й сімнадцятого століть, реставровані Квасюком, але важко було їх розрізнити. Саме цю копію лучани зможуть побачити в картинній галереї міста. Волинь матиме свою Богоматір.

Нині Анатолій Іванович реставрує ікону шістнадцятого століття «Одигітрію». Після ікони Волинської Богоматері вона може стати другою перлиною на Волині. Надзвичайно цікава в композиційному вирішенні...

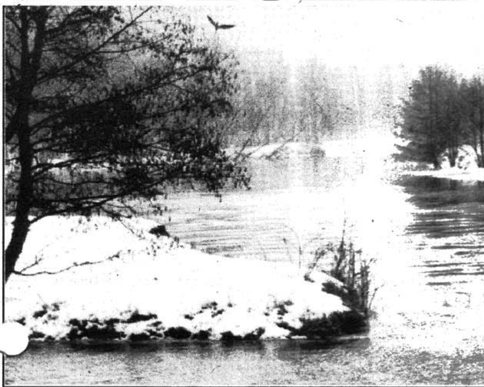
Гарне обличчя у художника. В очах — багато доброти й тепла. Мабуть, людина, яка пише й реставрує ікони, повинна бути доброю. А ще є в ньому щось від родини, його батько Іван Іванович був художником, а прадід Іван Іванович — іконописцем. Так що копію Волинської Богоматері писала не випадкова людина.

Богдан БЕРЕКЕТА, власний кореспондент «Голосу України».

Луцьк.

На знімку: Анатолій Квасюк і відтворена ним Волинська Богоматір.

БЕРЕЗЕНЬ

Прикмети

- Якщо перелітні птахи летять зграями, буде дружна весна.
- Жайворонок співає на тепло, зяблик – на холод.
- Спів солов'я, кування зозулі на голе дерево – до неврожаю.
- Захід неба чистий – дощу не буде.
- Сухі ялинові гілочки розпрямляються – буде гарна погода.
- Чайка прилетіла – скоро крига скресне.
- Дикі качки прилетять вгодовані – весна буде довга й холодна.
- Ранній приліт журавлів – рання весна.
- Ранній виліт бджіл – на теплу весну.

Рецепт омолодження

Рецепт старовинного гомеопатичного засобу знайдено експедицією ЮНЕСКО в 1971 році в тібетському монастирі й перекладено з цегляних табличок на всі мови. Датується приблизно — чотири — п'ять тисяч років до нашої ери.

Призначення: очищає організм від жирових і вапнякових відкладень. Різко покращує загальний обмін речовин в організмі, в результаті судини стають еластичними, чим попереджуються інфаркт міокарда, стенокардія, склероз, параліч, утворення різноманітних пухлин; зникає шум у голові, відновлюється зір...

За точного лікування омолоджується організм.

Приготування: ретельно промити і очистити 350 грамів часнику, дрібно нарізати й протерти в посуді дерев'яною або порцеляновою ложкою, зважити 200 грамів цієї маси, взявши її знизу, де найбільше соку, покласти до склянки, взяти 200 грамів 96-відсоткового спирту. Посудину щільно закрити і зберігати 10 днів у темному прохолодному місці. Потім масу процідити через полотняну тканину, віджати. Через два-три дні можна починати лікування. Пити краплинами з холодним молоком суворо за схемою (молока 1/4 склянки).

Пити за 15-20 хвилин до вживання їжі, до повного використання.

Повторний курс лікування не раніше, ніж через 6 років.

День приймання	Сніданок	Обід	Вечеря
1-й день	2 краплини	2 краплини	3 краплини
2-й день	4 краплини	5 краплин	6 краплин
3-й день	7 краплин	8 краплин	9 краплин
4-й день	10 краплин	11 краплин	12 краплин
5-й день	13 краплин	14 краплин	15 краплин
6-й день	15 краплин	14 краплин	13 краплин
7-й день	12 краплин	11 краплин	10 краплин
8-й день	9 краплин	8 краплин	7 краплин
9-й день	6 краплин	5 краплин	4 краплини
10-й день	3 краплини	2 краплини	1 краплина
11-й день	25 краплин	25 краплин	25 краплин

Календар садівника

На початку місяця повторюють деякі роботи, що проводились в лютому, струшують мокрий сніг з гілок. На ділянках, що розміщені в низинах, не забудьте очистити від снігу водовідвідні канавки. Якщо садова ділянка має сильний нахил, зробіть снігові вали впоперек схилу для затримки талих вод.

У саду побіліть або поновіть побілку стовбур[illegible] основи гілок, використовуючи для змащ[illegible]ня матеріал «Захист» або водоемульсійну фарбу ВС— 511. У третій декаді (в теплу погоду) можна приступити до обрізання і формування крони яблуні, груші, зелених насаджень. При обрізанні ліквідують сухі, поламані і хворі гілки. Рани обов'язково замазують садовим варом або масляною фарбою. Щоб визначити стан плодових бруньок після зимівлі, вибірково зріжте гілки і поставте їх у посудину з водою для відрощування. Заготовляйте гній. Купуйте насіння овочевих і декоративних культур, поліетиленову плівку, збірні парники і теплички.

Домашній погрібець

Краще пити гарні напої

стільки, скільки хочеться, ніж погані, і стільки, скільки пощастить дістати

Для приготування в домашніх умовах будь-якого спиртного напою на основі звичайної горілки чи питного спирту необхідно позбутися неприємних запахів і важких масел.

Спосіб вугільного очищення

Візьміть декілька сухих березових полін і складіть із них вогнище. Коли жаринки розпечуться до найвищої температури і розсиплються, совком перекладіть їх у глиняний горщик, здмухніть якомога сильніше всю золу і щільно закрийте кришкою, щоб вони потухли. Потім вийміть вугілля із горщика, ще раз здмухніть, остудіть і потовчіть, але не дуже дрібно. Покладіть розтовчене вугілля в пляшку з розрахунку приблизно 50 г на 1 л і залийте горілкою чи спиртом. Протягом трьох наступних тижнів щодня струшуйте бутель 3-4 рази. Потім дайте горілці постояти ще тиждень, але не струшуйте. Після цього горілку профільтруйте, перелийте в чистий бутель, покладіть у нього ретельно перебраний крупний ізюм (30-40 г на 1 л) і 3-4 г дрібно нарізаного кореня фіалки. Дайте горілці постояти ще 12 днів і знову профільтруйте. Готовий напій не повинен мати ніяких сторонніх запахів чи присмаків.

Тепер ви можете скористатись рецептами вибраних вами напоїв.

Лимонний або апельсиновий лікер

На 1 л спирту візьміть 500 г води і 1 кг цукру. Спочатку покладіть цукор у воду, декілька разів доведіть до кипіння, якомога ретельніше зніміть накип і трохи охолодіть. Потім залийте спиртом 70-100 г свіжої лимонної чи апельсинової цедри (якщо сухої то вдвічі менше). В дещо охолоджений сироп, змішуючи влийте заправлений спирт. Дайте постояти 10-20 хвилин, потім процідіть суміш через лійку з вугільним фільтром, яка вкрита всередині шаром вати, а зверху - фільтром. Лікер налийте в бутель, закоркуйте і поставте в тепле місце на кілька тижнів. Потім обережно, щоб не збовтати осад, перелийте в чисті пляшки, добре закоркуйте і зберігайте в темному прохолодному місці.

Кавовий лікер

Зваріть 50 г чистої молотої кави в 200 г води, перелийте відвар у посуд, який щільно закривається, і дайте настоятись приблизно добу. Відстояну рідину профільтруйте через полотно, залийте 500 г спирту і сиропом з 500 г води і 250 г цукру. Вже через кілька годин починайте фільтрувати лікер і доможіться повної прозорості. Напій можна вживати відразу, але чим більше він витримується, тим стає ароматнішим.

Лікер з ваніллю

На 3 л спирту покладіть 4-5 г ванілі, 4-5 г добре вимитої, але не подрібненої, кориці і 3 гвоздики. Додайте 600-700 г холодної відстояної кип'яченої води і поставте на два тижні в тепле місце. Потім процідіть і змішайте з сиропом із 700 г води і 2 кг цукру.

З пошти

Стане в пригоді

- Іржу з ножів добре видаляти ріпчастою цибулею: цибулю треба розрізати навпіл, протерте лезо сполоснути холодною водою.
- Усі жінки знають, як швидко рвуться синтетичні колготки й панчохи. Вы зможете носити їх довше, якщо ще новими покладете їх на добу до морозильника.
- Якщо у шнурків для черевиків відскочили наконечники, обмотайте кінці ниткою, опустіть у лак для нігтів й дайте обсохнути.
- Щоб вологі дрова швидше розгорілись, не треба поливати їх гасом, достатньо злегка посипати сіллю.
- Стара замазка легше відстане від вікон, якщо змастити її машинним мастилом й залишити на ніч.
- Не виливайте воду, в якій варилася картопля «в мундирах», – цією водою добре відмивати скляний і фаянсовий посуд.
- Стіни, облицьовані кахлем або керамічною плиткою, добре відмиваються теплим мильним розчином з додаванням нашатирного спирту.
- Неприємний запах у холодильнику через добу зникне, якщо розкласти по його полицях шматочки чорного хліба.

П.ПАЮТА.

Сумська область, м. Конотоп.

Шановна редакціє!

Надсилаю вам зібрану мною підбірку. Можливо, вона вас зацікавить.

Для вас, рибалки!

Щоб волосінь була малопомітною на піщаному або мулистому дні, покладіть її у холодний відвар лушпиння цибулі. Вона набуде жовтого або коричневого відтінку в залежності від концентрації фарбувального розчину.

Не чекайте доброго клювання в місцях, де в воду впали дерева хвойних порід: запах смоли відлякує багатьох риб.

Посріблити блешню прямо на водоймі можна за допомогою ляпіс-олівця.

Сонячного дня та за світлої води для рибалки потрібна темна блешня, а похмурого дня та у темній воді — світла.

За млявого клювання найкращою буде темна свинцева блешня. Якомога частіше міняйте живця. Мотиля, який «витік», риба бере неохоче.

Якщо на окуневій блешні гачок не впаювати, а прив'язати його до волосіні довжиною 2-2,5 см й наживити на нього око окуня — від горбачів відбою не буде.

Якщо раптом знадобилася темна блешня, візьміть світлу й потримайте її в кіптяві запаленого сірника.

Личинка реп'яхової молі має запах, який приваблює риб. Тому корисно блешню перед ловлею натерти розчавленою личинкою.

Запахи паяння, пригару, каніфолі й кислоти тільки-но виготовлених блешень відлякують рибу, але їх легко видалити, прокип'ятивши снасті у воді з додаванням соди з розрахунку одна столова ложка на літр води.

Про все потроху

Кілька крапель олії, добавлених у воду, у якій вариться квасоля, зроблять її м'якішою і смачнішою.

* * *

Щоб варений рис був розсипчастий і білий, треба його класти в окріп, в який добавлено кілька крапель лимонного соку чи розведеної в воді лимонної кислоти

* * *

На вибитий килим розкидають дрібну сіль, потім підмітають його віником, який перед цим прокип'ятили в мильній воді. Сіль вбирає в себе пил, що залишився, і надає килиму блиску.

* * *

Щоб купальні рушники і халати були м'які і пухнасті, покладіть їх після прання в підсолену воду на 20-30 хвилин, потім виполощіть і висушіть. Прасувати не треба.

* * *

Білі шкарпетки чи гольфи будуть добре випрані, якщо їх попередньо замочити на 1-2 години в воді, в яку добавили 1-2 столові ложки борної кислоти.

Т.КОСТЕНКО.

Дніпропетровська область, с.Новопавлівка-2.

« МЫ РОЖДЕНЫ, ЧТОБ СКАЗКУ СДЕЛАТЬ БЫЛЬЮ...»

«ПРАВЭКС»—БАНК

Тел. 290-30-58; 224-14-98; 224-42-17; 224-55-81
Факс: (044) 224-43-20
Телекс: 631210 ALINA SU

«МЫ ИСКРЕННЕ ЛЮБИМ СВОИХ КЛИЕНТОВ!»
Председатель Совета Банка Л.М.Черновецкий

Суботній фейлетон

ПІР'ЇНА З ХВОСТА

Загалом я лірик, але не без тверезого аналізу. А тому із трепетним захватом зауважив, що кожного ранку, ледь світ, у мою шибу з веселою наполегливістю стукає горобець. «Ач, яке мале та сіре, а родичається, кличе до світла», — не раз думалося спросоння. По тому я вставав, кришив хліб і сипав на підвіконня.

З часом, коли день дедалі більшав, пташина переносила пробутку на більш ранню пору і почала піднімати мене о такій годині, коли дехто з нашого дому ще й не лягав. Маю на увазі працьовитого злодія-підвальника з наріжної квартири. «Клята птиця, — не раз лізло до голови, — сновигає під вікном, наче двірник з перепою».

Вирішив відкинути геть гуманітарну допомогу. Але горобець остаточно іі бив дзьобом у скло з такою силою, що мін висадити раму. Тоді я пішов на площу Галицьку, де тусуються художники, найняв за ВКВ митця, який намалював на вікні кота. Це була страшна вусата морда, у порівнянні з якою картини середньовічної інквізиції здаються життєрадісними коміксами.

Допомогло. За кілька діб я виспався, зміцнів фізично і духовно і почав потроху мислити. Цікаво, як кваліфікували б поведінку горобця юристи? — розмірковував у ліжку. — Використання службового становища? Але ж він ніде не служить. Це ж не листоноша і не жеківський слюсар. Швидше, рекет, вимагання із застосуванням сили або погрозою застосування її.

Однак що то є випустити з голови думку! Згадавши за листоношу, я відчув роздратування, ніби від стуку горобця, і вже не склепив очей. Воно й зрозуміло: листа із запрошенням на весілля племінника листоноша принесла тоді, коли молоде подружжя вже чекало на дитину. Та хіба тільки це? Газети приходять на другий день. Приміром, у суботу Росія відмовилася нам постачати газ.

Прочитав про це у понеділок, почав обурюватися, підбивати колег на мітинг. А виявляється, дарма важив здоров'ям: у неділю стало відомо, що все владналося. Або: прочитаєш, що наш Президент поїхав на Захід, а виявляється, що він уже в Києві і готується їхати на Схід.

...ви думаєте, це тільки в мене так? Повсюдно, відколи Міністерство зв'язку почало брати за доставку газет більше, ніж коштує сама газета. Від тих самих газет і довідався. Правда, із запізненням.

Даремно, ох і даремно у наших посткомуністичних головах використання службового становища обов'язково асоціюється з господарськими чи владними достойниками. Певна річ, що й вони не без того, та це дратує менше, ніж продавець, який зачинив на годину раніше магазин. Або ось таке. «Ми, мешканці будинку № 15 по вул. Кубійовича, просимо допомогти нам. Ми вирішили зачиняти на ключ вхідну браму, щоб обмежити проникнення сторонніх осіб. Працівники АТС, котрі не погодились з нашим рішенням, вчинили бешкет: побили лампочки, зламали двері, зрештою вимкнули наші телефони. При цьому заявили, що не ввімкнуть, поки ми не дамо їм ключів».

Це пишуть зі Львова. Бачте, кабельники з телефонної станції уподобали для ділових зустрічей під'їзд. А коли ти проти — сиди без телефону, давони у пательню на кухні.

Назавже мазохісти, як то кажуть, притрушують свої голови попелом. Мовляв, народ наш не вдався, упосліджений, без фантазії, а по-простому — тума. Ой, не тума. Візьміть водіїв комунального автотранспорту. Чекаєш на зупинці «свого» автобуса, як авансу після свята, а він не їде. Та і як приїде, коли бензин шофер продав, частину грошей вніс до каси, буцім заробив на маршруті, а з частиною почвалав додому дивитись УТН: як там розбудовується Україна?

На трамваї і тролейбуси бензину не видають. Тяжко. То давайте, хлопці і дівчата, не їздити і електротранспортом. Навколишки приїзуть краяни з мішками грошей. Роздягнуться, бідолашні, а платитимуть кожному трамвайникові, як Марадоні.

Останній приклад, щоправда, не є чистої води зловживанням службовим становищем. Більше того, називається страйком. А де він, там класова боротьба, як учив отой, зарослий ві бороди. Лише у мене з приводу цього власна думка: всі ми сидимо в одному класі, полишені на другий рік, і, видно з усього, не перейдемо до наступного доти, доки не запровадять у школі різок.

...Тільки-но подумав про це, знову в шибу застукало. А хай тобі грець! Встав, витягнув з трусів гумку, зробив рогатку, зарядив цвяхом, вийшов на балкон, прицілився...

На підвіконні залишилась пір'їна з хвоста. Трохи «змазав». Але тверезий аналіз підказує, що нахаба більше не прилетить. Навіть по пір'їну.

Володимир ПАЛЬЦУН.

Львів.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Жарт номера

Сучасний варіант старого прислів'я: «Не май сто карбованців — засміють!»

Олександр ПЕРЛЮК.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ДІД І СНІД

Хтось в лікарні жартома
Запитав у діда:
Чи, мовляв, у вас нема,
Любий діду, СНІДа?
Був не вельми вчений дід,
Але гордий, звісно.
Крутить вуса: як же слід
Хлопцям відповісти?
Скажиш є,
мізкує він, —
То й позич поганцям,
Скажеш ні — піде вздогін
Слава голодранця...
Думки голову гризуть,
Як собаку блохи.
Плюнув дід:
— Та десь, мабуть,
Є для себе трохи...

Віктор ШЕЛЕСТ.
Євпаторія.

Епістолярії

ДАВАЙТЕ КИТАЙЦІВ!

Грудень, 1991 року.

«Генеральному секретареві ООН.

Високоповажний пане Генеральний секретар! До Вас звертається комітет жінок міста Синьопуп'янська. Як Ви вже, може, знаєте, наше місто частково зазнало впливу цезію і стронцію, які залетіли до нас із Чорнобильської АЕС. Зазнали того впливу й наші чоловіки. Ось тому у нас на цвинтарі населення дедалі більшає, а в колисках все меншає. Чоловіки наші п'ють сурогатні вина, їдять всяку погань і зовсім не впливають на демографічну ситуацію.

Нещодавно ми вичитали в газеті, що в Китаї населення становить вже понад мільярд, і чоловіків примушують утримуватися від виконання визначених природою функцій.

Загальні збори жінок міста Синьопуп'янська звертаються до Вас із проханням. Якщо Вам дорога доля всієї цивілізації, то замість гуманітарної допомоги сухим молоком і макаронами, на які ми вже й дивитися не можемо, пришліть гуманітарну допомогу десятьма китайцями, хоч на місяць. Зобов'язуємося харчувати їх за рахунок прихованих резервів кожною, вишити хрестиком по сорочці і повернути їх в обумовлений строк їхнім китайкам.

Комітет жінок м. Синьопуп'янська».

Січень, 1991 року.

«Комітету жінок м.Синьопуп'янська.

Попри прохання Генерального секретаря ООН виконати ваше замовлення немає змоги. У зв'язку із недопоставкою з Росії чотирьох мільйонів тонн пального для літаків і блокуванням суверенною Далекосхідною губернією залізниці з Китаю весь транспорт виявився паралізований. Але ігнорувати доручення ООН ми не маємо права, тому гужовою тягою посилаємо у ваше розпорядження замість десяти китайців десятьох корейців, які є вже давно на півдні нашої республіки. Зичимо всіляких гараздів.

Міністр з демографічних питань Юрій Синьопупенко».

Січень, 1993 року.

«Генеральному секретареві ООН.
Міністру Ю.Синьопупенку.

Обурені транспортно- егоїстичним мисленням мешканців Далекосхідної губернії і Вашим безвідповідальним ставленням до звернень прогресивних жінок. Ми просили у Вас десятьох китайців, а Ви підсунули нам десятьох корейців, які вдень і вночі їли цибулю, взяли в оренду всю навколишню землю під баштани, торгували кавунами, пили самогон, а до демографічної ситуації їм, як і нашим чоловікам, діла нема.

Якщо Вам дорога доля всієї цивілізації, заберіть собі цих десять корейців, а нам таки пришліть десятьох китайців, бо ми від свого не відступимось. Коли ж наші справедливі вимоги не будуть задоволені, то й ми оголосимо пікетування, голодування і сидячий страйк.

Комітет жінок м. Синьопуп'янська».

Микола БОСАК.

Ірпінь Київської області.

Всьо чотко!

ПАНОВЕ-«ТОВАРИШІ», ВСІ — ПО МІСЦЯХ!

Ввімкнувши телевізора, Тихонюк побачив знайому особу. Як завжди впевнено, та малювала картини світлого майбуття, запевняла у відданості інтересам народу і закликала маси до чергової битви за врожай (себто городян на допомогу селу). Навіщо дали відеозапис застійних часів? проте літери «R» (повторення) на екрані не було. З'ясувалося, що це прямий ефір, а колишній партійний вождь товариш Вовкодав є нині їхнім паном губернатором, тобто резидентом президента. Замість білої сорочки з сірою краваткою на ньому була вишиванка з китицями, на лацкані замість червоного прапорця — значок з тризубом, і балакав він укросійською мовою (українською впереміж з російською).

... Коли компартію оголосили поза законом, Тихонюка мало грець не вхопив. Інших він не знав, адже ті були реакційними та людиноненависницькими. Вчення ж Маркса—Леніна було вірним, бо всесильним. Ще б пак, тільки-но спробуй узяти його під сумнів! До того ж радіо і телебачення гучно сповіщали про дедалі нові, ще величніші звершення країни переможного соціалізму, до якої з надією звернуто погляди всього прогресивного людства.

Свого часу «розподілившись» до проектної контори, Тихонюк допетрав: щоб піднятися вгору, слід бути членом. І він став ним. На прийомі спромігся назвати лідера компартії і за це отримав червону книжечку з профілем вождя. І хоча за чверть віку інженер просунувся лише з другої категорії до першої, належність до бойового загону робітничого класу надійно захищала від будь-яких струсів і стресів. Він навіть ходив у агітаторах, за газетою «Правда» інформуючи колег про незмінність ленінського курсу партії та уряду — за всіх генсеків. Щоправда, за останнього довелося дещо напружити звивини, щоб утямити, куди той хилить, до якого такого соціалізму з людським обличчям. Утім, пояснити путньо, що то за обличчя, ніхто не міг, а тому Тихонюк вгамувався.

І раптом той злощасний серпень! Назламна, здавалося б, влада впала, невідь хто виперся на вулиці з зухвалими плакатами на кшталт «Комуняк — до суду!» Інженер принишк, замість «Правды» став носити «Аргументы и факты» і навіть нишком пристав зі своїм наїдком до спільного столу. Партбілет він намірився спалити, та мудра Тихонючка порадила не квапитися. Зберігати компромат удома було ризиковано, сховати б на дачі, проте її вони не мали. А тому він загорнув білет у поліетиленовий пакет і вночі зарив на подвір'ї у піску поряд зі смітником.

... Замість звичного «За работу, дорогие товарищи!» губернатор завершив свою телепромову закликом: «До праці, вельмишановне панство!» Тихонюк перемкнув на московський канал. На площі біля Кремля демонстрували люди з транспарантами: «КПСС — к власти!», «Ленин — наше знамя, сила и оружие!», «Да здравствует СССР — единый и неделимый!» Затим показали рубінові зірки на кремлівських вежах і мавзолей, де так само чатувала нетлінна мумія великого вождя. Отже, партія живе і діє, а він, можна сказати, її ветеран, ось уже другий рік не сплачує членських внесків!

Другого ж дня після роботи інженер зазирнув до райкому. По всіх кабінетах сиділи ті ж самі люди, і секретарка була та ж сама, і навіть сам секретар. Тільки нині його іменували начальником управління державного майна, а решта складала штат цього управління.

Вдома Тихонюк дістав лопатку і пішов надвір. Проте ані піску, ані смітника не вгледів. На їхньому місці був бетонний майданчик, а на майданчику стояв особистий гараж мера (на три авто). «Ну й гаразд, певне, так і треба», — подумав інженер і подався додому розігрівати позавчорашню картоплю.

Савелій ЦИПІН.

Харків.
Мал. Анатолія ВАСИЛЕНКА.

УНИКАЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ!

неограниченные возможности в

БАЗЕ ДАННЫХ

«УКРАИНА ПРЕСТИЖ»

СОДРУЖЕСТВО

ЦЕНТР
НОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ
АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА
«СОДРУЖЕСТВО»

ПОДГОТОВИЛ
КОМПЬЮТЕРНУЮ БАЗУ ДАННЫХ (КБД)
«УКРАИНА-ПРЕСТИЖ».

Это самая крупная КБД на Украине, об Украине и для Украины.

КБД — это сведения о более чем 150 тысячах предприятий, организаций, учреждений всех форм собственности и самых разнообразных видов деятельности.

Наша КБД — это полное наименование предприятия, почтовый адрес, вид деятельности, телефон, телекс, телефакс, телетайп.

Высокоэффективное программное обеспечение для IBM совместимых компьютеров осуществит:

- автоматический поиск по запросам любого вида, в том числе по индексу, наименованию области, района, города, предприятия, виду деятельности;
- ввод новой информации с клавиатуры или с магнитных носителей;
- редактирование или удаление старой;
- выборку и вывод выбранной информации на экран, в текстовый файл или на печать: списком или адресом на конверт.

Став нашим абонентом, Вы будете регулярно получать дополнение на дискетах. Эта информация будет автоматически вводиться в Вашу КБД.

Приобретая КБД, Вы открываете для себя неограниченные возможности по расширению рынка сбыта, поиску партнеров, проведению всех видов прямой почтовой рекламы.

Стоимость КБД — 150 тыс.карбованцев. Это не означает, что Вы обязательно должны купить всю КБД. Вы можете заказать какую-то часть, ориентируясь на свои потребности. В этом случае цена КБД будет зависеть от объема содержащейся в ней информации:

до 10000 адресов — по 5 крб. за адрес;

от 10 до 50 тыс.адресов — по 1,8 крб. за адрес;

от 50 до 100 тыс.адресов — по 1,2 крб. за адрес.

Цена включает в себя НДС, но не учитывает стоимость дискет и стоимость почтовых услуг. Цены действительны до 15 апреля 1993 года.

КБД поставляется на дискетах любого формата.

Если Вы в чем-то сомневаетесь — закажите демонстрационную дискету стоимостью 3000 крб.

Наш адрес: 349200, г.Свердловск Луганской обл., кв.50 лет Октября, 4, Акционерное общество «Содружество».

Дополнительная информация:
Свердловск Луганской обл.
Тел./факс (06434) 2-22-77, 2-20-41,
Искра-2: 09638,
тел. в Киеве (044) 416-38-58, 416-52-73,
во Львове (0322) 63-00-78.

Каталізатор

На чорному ринку Києва

Курс долара на українських валютних ринках після двомісячного затишшя знову почав рости і піднявся за тиждень на 150—200 купонів. Купівельна ціна долара сьогодні — 2250 купонів, продажу — 2350.

Національний банк України, за звичкою, тримає курси ВКВ вдвічі нижчими ринкових, хоч на торгах міжбанківської валютної біржі при НБУ, підсумками яких, теоретично, має керуватися НБУ, курс долара вже на чотири сотні купонів випереджає офіційний.

За прогнозами тіньовиків, до квітня ринковий курс долара підвищиться ще на 200—250 купонів. Головна причина — нестабільність «особового складу» та валютної політики нашого уряду.

Тугрик розсердився на Москву

Неможливо передбачити наслідки російського «нововведення» щодо Монголії: з березня в'їзд монголів до Росії дозволено лише за наявності службового чи приватного запрошення або візи третьої країни за транзитного переїзду.

Вже за першу декаду існування нового візового режиму з Москвою на чорному ринку Улан-Батора різко піднявся курс рубля: його обмінюють сьогодні на два тугрики (офіційний курс 4:1).

Одночасно зріс і курс долара: з 300 до 420 тугриків (офіційний курс 1:150).

Щодо нумізматичної цінності монгольської валюти, вона одна з найвищих у світі, оскільки жителі цієї країни дуже мало подорожують. Так, монета один тугрик російської чеканки коштує в Європі понад 10 доларів, чеканки колишньої НДР — 5 доларів.

На київському чорному ринку ця валюта не конвертується. Нумізматична ціна сучасних монет Монголії залежно від номіналу — від 50 до 500 купонів.

Рієль планує підрости

З 21 березня в Ірані починається реалізація плану лібералізації валютної політики та ліквідація системи різних курсів національної валюти. Така заява Центрального банку Ірану, розповсюджена на початку березня, спричинила зростання курсу рієля на біржах світу.

Сьогоднішній курс іранської валюти — 1550 рієлів за долар, тобто на сотню менше, ніж в лютому.

За прогнозами іранських економістів, до квітня цей курс зростатиме і стабілізується на рівні 1400:1.

Ведучий рубрики
Андрій БОЄЧКО.

FINCO®

Финансовая компания «Финко»

(Российская Федерация, Москва)
предоставляет украинским организациям и фирмам краткосрочные беспроцентные валютные кредиты под гарантийный залог в карбованцах. Залог вносится на счет в Киеве.

Телефон представителя в Киеве:
(044) 432-84-83

СТАНКОЛЕС

Станкостроительное предприятие «Станколес» производит и реализует:

— станок комбинированный универсальный деревообрабатывающий СДК-1, выполняющий фугование по плоскости и ребру, распиловку вдоль и поперек волокон, фрезерование, калиброване, сверление, шлифование, долбление, мощность э/двигателя 3 квт;

— патроны сверлильные до Ø 10 мм и Ø 16 мм;

— пилы дисковые отрезные Ø 350 мм;

— краны газовые Ду-15 мм;

— агрегат для производства круп, продела и муки из гречки; производит калиброванную, очищение и дробление зерен.

Форма оплаты: любая.

Адрес: 253121, Киев-121, ул. Горловская, 226/228.

Тел. 556-72-54.

Бальзам Біттнера

Шведський гіркий бальзам Біттнера виготовлений з 24 лікарських трав. Бальзам поліпшує функцію печінки і нирок, знешкоджує токсичні речовини, виводить радіонукліди, сприятливо впливає на функцію шлунка і кишечника, нормалізує нервову, імунну та ендокринну системи.

Бальзам Біттнера надійшов у продаж в аптеки № 24, 27, «ФАРМА», аптечні кіоски, а також у магазини Укрінвалютторгу.

Довідки за телефоном: 553-86-22.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, завідуючий відділом гуманітарних проблем; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 814907

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311052